

Utrechts

Damnieuws

**11e jaargang, nummer 1
oktober 2014**

UITGAVE VAN U.D.G.-VRIENDENKRING EN ONS GENOEGEN

Utrechts Damnieuws

Clubblad van twee Utrechtse damverenigingen:
U.D.G. - Vriendenkring en Ons Genoegen

U.D.G. -Vriendenkring

Voorzitter: Paul de Heus 0346215787
Secretaris: Jan van der Lit
Penningmeester: Arie Koster 0302421530
Contributie: per maand €12,-; reknr. NL25INGB0000346442
t.n.v. penningmeester UDG-Vriendenkring, Utrecht

Ons Genoegen

Voorzitter: Cock van Wijk 0346241365
Secretaris: Arne van Mourik 0627373410
Penningmeester: Henk Doedens 0302967006
Website: <http://onsgenoegen.damclubs.info/>
Contributie: per maand senioren €15,-; studenten / 65+ €10,-;
jeugd / "slapende" leden €5,-; reknr. NL59RABO0300018053
t.n.v. penningmeester Ons Genoegen, Utrecht

Clubavond

Maandagavond 19.30 – 24.00 uur, Denksportcentrum Den
Hommel, Kennedylaan 9, Utrecht, telefoon 030-2759988
Competitieleider Johan Strous, telefoon 0348 443 888
Website voor informatie <http://onsgenoegen.damclubs.info>

Eindredactie: Johan Strous, telefoon 0348 443 888

Diagram voorblad: wit aan zet 28-22 (of?), zie partij van
Auke Zijlstra – Peter Meijler, bladzijde 9

© 2014 UDN, overname met bronvermelding is toegestaan.

UITGAVE VAN U.D.G.-VRIENDENKRING EN ONS GENOEGEN

Inhoudsopgave

De kampioenssimultaan	Auke Zijlstra / Johan Strous... 2
Samenwerking Utrechtse damclubs	door Teus de Mik 5
Partijfragment Zijlstra –Meijler	door Auke Zijlstra 9
Blind voor de bril	door Arne van Mourik . 11
Beklemd titelloos wakker worden	door Wouter van Beek . 16
Aandacht voor Aandagt	door Arne van Mourik . 26
Eindspel: wachtposten op 4 en 47	door Johan Strous 31
Fragmenten spreken 39/50
Nederlandse clubnamen 7-8	door Arne van Mourik . 47
Oplossingen Achterkantjes 51
Gecombineerde ledenlijst 51

Achterkantjes: geselecteerd door Cock van Wijk; voor oplossingen: zie inhoudsopgave.

Van de redactie

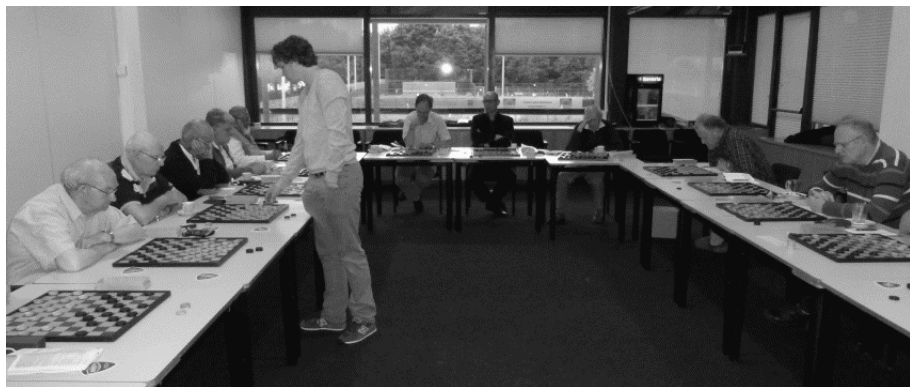
Het bruine herfstnummer van ons clubblad ligt voor u. Het had wel heel wat voeten in aarde om voldoende artikelen te verzamelen! Na een gelijksoortige ervaring verleden jaar trek ik voorzichtig de conclusie dat september / oktober komkommertijd is voor auteurs van damartikelen. Dus een voorraadje aanleggen lijkt geboden.

Na de eerste signalen over de armoede aan artikelen doken Arne en de eindredacteur in hun archieven en kwamen met resp. een problemisten- (Aandagt) en een eindspelartikel (wachtpost op 4/47) aandragen. Maar nadat Wouter (van Beek) onverwachts 10 bladzijden over het toernooi in Heerhugowaard inleverde, scheen het zonnetje weer voor uw clubblad. Uiteraard ook dank aan Auke en Teus, die hun bijdragen al 3 maanden van de tevoren opstuurden. Eveneens dank aan Peter (Meijler) voor zijn fragmenten en Cock voor de combinaties.

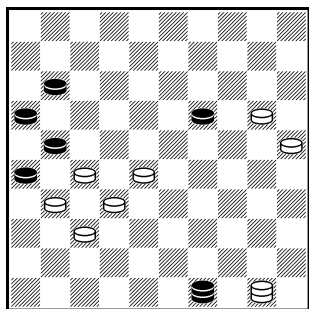
Over drie maanden, na de kerstvakantie, moet het volgende clubblad al weer gereed zijn. Alle tijd? Laat u niet verrassen, begin vandaag al aan uw bijdrage.

De kampioenssimultaan door Auke Zijlstra / Johan Strous

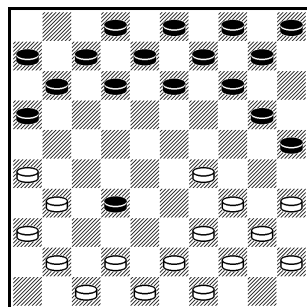

Op 16 juni j.l. is de traditionele simultaan door de kampioen van de Onderlinge Competitie 2013-2014 gehouden. En die kampioen, Wouter Ludwig, was weer ouderwets productief: 15 partijen, 11 winst, 4 remise, 86%! Een waar kampioen, zelfs de ex-kampioenen konden hem geen pootje lichten.

Oppermachtig. Dat ondervond Peter Kolkman ook in nevenstaand diagram met zwart. Na 50-33 om 49-38 te voorkomen kan Peter nog even tegenstribbelen, maar een 2e witte dam zal spoedig de weerstand breken. Maar Wouter ontnemt sneller elke illusie met 27-22 in het diagram! Na 49x36 20-14! En na 49x4 20-15 4x36 37-31 36x33 50x5/6.

Dick de Boer met wit staat een schijf achter, maar kan die makkelijk terugwinnen met 42-38. Maar Dick gaat het terugwinnen met 42-37 voorbereiden, dus **39-33 14-19**. Hier heeft 16-21x22 de voorkeur, omdat dan 42-37 niet mag wegens 22-28, 12-18 (moet ooit vanwege anders damvangst), 18x27 en nu 25-30, 14-20, 13-18 en 8x50. Op

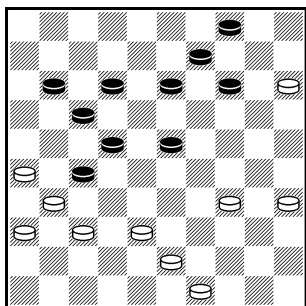
16-21x22 moet 43-39 en daarna 42-37. Na 14-19 lijkt 42-37 niet te kunnen wegens 10-14, 25-30, 14-20 en 19x50, maar door de slag 37x28 is directe damafname mogelijk. Dick vervolgde met **44-39** [i.p.v. 42-37] en moest toen na **16-21, 26x17 11x22** definitief in schijfachterstand berusten, want na **49-44** [op direct 42-37 22-28 en 19-23/24] sloeg Wouter toe met **32-38, 25-30!** [met een dubbel nuttige schijf op 23], **22-28, 13-18 en 8x46.**

De scores: remise speelden Wouter van Beek, Gerard Morsink (heel opvallend in dit gezelschap, dus heel knap), Alfons Ottink en Auke Zijlstra. De verliezers waren Dick

de Boer, Jan van Ee, Peter Kolkman, Arie Koster, Arne van Mourik, René Nurmohamed, Andreas Ongers, Arie Schwartz, Sjef Valk, Henk Vermeend en Wim Vlooswijk.

diagram>>> Ook Sjef Valk met zwart werd combinatief verslagen: 32-28, 36x47, 33-29, 30-25 en 35x2.

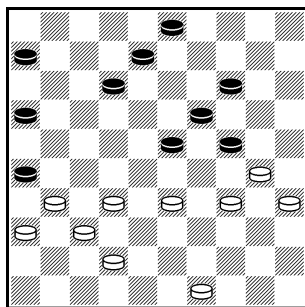

<<<**diagram**

Arne van Mourik rekende met wit op

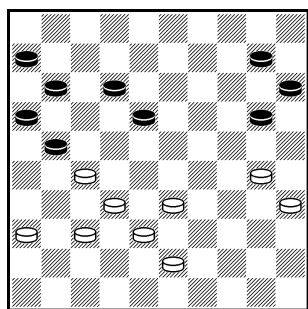
13-19 [voorkomt 37-32 met 9-13 en 14-20] 35-30 23-28 37-32x42 met redelijke overlevingskansen. Maar Wouter speelde direct **23-28**, heel verdacht, want na 38-32x23 en 22-27x19 is het voordeel van zwart helemaal verdwenen. Arne doorzag de

valstrik: vóór 22-27 wordt eerst met 14-20 geofferd waarna de funeste slag 17x39! Arne moest na **23-28** met **37-32x42** terug, waarna de zwarte druk op de witte stelling in de praktijk niet te weerstaan bleek.

Alfons Ottink wist de kampioen wel aan de rand van een nederlaag te brengen. Alfons met zwart vervolgde in

nevenstaand diagram met **20-25** en Wouter moest schijf 30 opgeven, want na 30-24 volgt 15-20 12-17 en 17x49 met winst
Ook niet goed is 36-31 25x34, 31-26 34-39, 26x8 39x48 en wit moet 3 schijven geven!
Dus **37-31 25x34, 31-26 12-17, 43-39 34x43, 38x49** en wit heeft voldoende compensatie voor de schijf minder.

Een tweetal varianten:

10-14, 33-28 15-20, 35-30
14-19, 30-25 20-24, 49-44 18-23
[of 24-30 en 19-24-29 met hielslag], 36-31 23-29, 44-40 met remise na 29-33 en 19-23-28.

18-23, 36-31 [vooral niet 33-28 want dan volgt niet 23-29 35-30, maar wint zwart met 17-22!] 10-14, 33-28 14-19, 27-22 15-20 met remise na 22-18, 28-22 en 26x8.

Foto's en fragmenten van Auke, tekst en analyses van Johan.

Samenwerking Ons Genoegen, Utrechts DamGenootschap en Vriendenkring, vanaf 2003

door Teus de Mik

Hoe het allemaal begon

Het eerste begin van de samenwerking tussen onze verenigingen ligt in de bestuursvergadering van Ons Genoegen op 31 mei 2002. Daar lezen we bij punt 6: Gezien het geringe aantal bezoekers van de clubavond lijkt het een goed idee naar samenwerking met andere clubs te streven. Teus de Mik (de toenmalige voorzitter van OG) stelt hiervoor een brief op. In juni 2002 werd die brief verzonden aan de damclubs UDG, Vriendenkring en Overvecht. Dat resulteerde in een eerste bespreking tussen de 4 clubs op 17 oktober 2002. Deze bijeenkomst krijgt een vervolg op 19 december 2002. Op die bijeenkomst wordt besloten tot een enquête onder de leden.

Op de geretourneerde enquêteformulieren zien we al een aantal suggesties voor de naam van de nieuwe fusieclub. Uit die enquête, die door 35 leden is ingevuld, blijkt dat vrijwel iedereen het een belangrijke zaak vindt dat er gezocht wordt naar een vorm van samenwerking en dat een gezellige clubavond erg belangrijk gevonden wordt. Daarnaast zien we een opmerkelijk verschijnsel, namelijk dat men het toen al eens was met de opzet om het roken te gaan verbannen uit de speelzaal.

Voor Overvecht gaat het allemaal te snel, zij trekken zich terug uit het overleg. Op de vergadering in december 2002 worden afspraken gemaakt voor een vervolg, namelijk op 19 februari 2003. Dan is de uitslag van de enquête bekend, die een positief beeld geeft van de toekomstige samenwerking. Voortvarend wordt besloten tot een “proefhuwelijk”. Op 7, 14 en 28 april zullen we de clubavond gezamenlijk houden, en wel in het clublokaal van UDG aan de Marco Pololaan.

De samenwerking is gestart, het woord is nu aan de leden om ervaring op te doen. Dit is een belangrijke stap, waarbij een punt gezet wordt achter de onderlinge rivaliteit (niet altijd negatief) tussen OG en UDG.

In een schrijven van OG aan UDG en Vriendenkring van 8 mei 2003 wordt nadrukkelijk de mogelijkheid van een fusie genoemd. Daar is echter in het verdere traject niet meer bewust op aangestuurd.

Het buurtcentrum aan de Marco Pololaan 117 dat nu verbouwd wordt.

De voortgang

De samenwerking wordt dus concreet, en op 21 mei 2003 wordt besloten definitief door te gaan met als startdatum 1 september 2003. OG zal de huur van de zaal in de Remise aan de Willem Dreeslaan opzeggen, evenals Vriendenkring van hun clublokaal “Zuylendael” aan de Daalseweg en bij UDG intrekken aan de Marco Pololaan. Voor de leden van OG en Vriendenkring wel even wennen, want daar is de bar in eigen beheer. Dat geeft direct al een pijnpunt, want niet iedereen is daartoe bereid. Het wordt een hele toer voor eindverantwoordelijke Jan van der Lit om alles in goede banen te leiden. Na een jaar samen optrekken komen er meer pijnpunten aan de oppervlakte. Behalve de reeds genoemde weigering van een aantal mensen om bardienst te doen, is er ook ergernis over de toegenomen onrust tijdens de clubavonden. Vooral het analyseren na de wedstrijden gaat er nogal luidruchtig aan toe. Omdat we in het clublokaal van UDG spelen, wordt alleen materiaal van UDG

gebruikt. Over het verloop van de onderlinge competitie is veel lof, die is veel interessanter geworden. Daarop staan dan ook liefst 57 namen van leden die de onderlinge competitie – zouden kunnen – spelen. In de uitslagenlijst van het seizoen 2003-2004 komen 50 spelers voor die hebben meegedaan.

De clubs worden organisatorisch in elkaar geschoven. De aparte clubbladen worden omgezet in een nieuw gezamenlijk clubblad onder de naam “Utrechts Damnieuws”, met Paul de Heus als coördinator. Het Kerst(snel)damtoernooi, een traditie van UDG, wordt gehandhaafd binnen de nieuwe eenheid. Binnen de UPDB blijven de clubs gescheiden optrekken met eigen achttallen en viertallen. Financieel komt het plaatje er na de samenwerking steeds beter uit te zien. De voordelen van een gezamenlijke zaalhuur en gezamenlijk clubblad plus de winst op de bar zijn duidelijk merkbaar. Het ledental blijft helaas dalen, niet in het minst van hen die aan de onderlinge competitie meedoen. In het seizoen 2005-2006 waren dat er 45, dus al 5 minder dan 2 jaar eerder.

Naar de huidige situatie

Mede door het verder teruglopend ledental fuseren UDG, na eerst het 100-jarige bestaan te hebben gevierd, en Vriendenkring op 12 juni 2006 tot één club en gaan verder onder de naam UDG-Vriendenkring. Midden in het seizoen 2006-2007 komen er problemen met de huisvesting in het buurtcentrum aan de Marco Pololaan. Allerlei berichten komen binnen, van sloop van het gebouw tot een totale herbestemming. Duidelijk wordt, dat de dagen van het dammen daar wel geteld zijn. Gezamenlijk wordt uitgekeken naar een ander onderkomen. Dat wordt toch weer de Ned. Bridge Bond, de oude “huisbaas” van OG aan de Willem Dreeslaan. De NBB heeft een nieuw pand betrokken aan de rand van Kanaleneiland, namelijk nabij zwembad Den Hommel aan de Kennedylaan. De zaken worden voortvarend aangepakt en zo zitten we in het seizoen 2007-2008 in ons huidige onderkomen in de Goudsmitzaal. De daling van het ledental zet door, in het seizoen 2009-2010 wordt door 36 leden aan de onderlinge competitie deelgenomen, hetgeen tot in het afgelopen seizoen 2013-2014 ongeveer gestabiliseerd is.

Het kantoor en zalencentrum van de Nederlandse Bridge Bond.

Toekomst

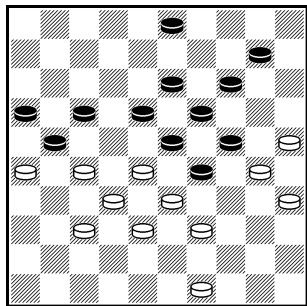
Er is wel eens de vraag gesteld welke visie aan bovenstaande gebeurtenissen ten grondslag lag. Volgens mij geen, het was een anticiperen op zich voordoende gebeurtenissen. En ook een antwoord op de vraag hoe het nu verder zou moeten heb ik niet. Wel kunnen we een aantal feiten op een rijtje zetten:

- De daling van het ledental mag de laatste tijd tot staan gebracht lijken, gezien de leeftijdsopbouw van de clubs zal een verdere daling niet te vermijden zijn.
- Ondanks dat er door de KNDB tonnen subsidiegeld aan besteed zijn, is het totale ledental blijven dalen.
- Wij mogen ons nog steeds verheugen in een gezellige onderlinge competitie, waar die onderlinge bij veel andere verenigingen nauwelijks meer functioneert.
- Door onze leden wordt aan de externe activiteiten, met name die door de UPDB georganiseerd worden, met veel animo deelgenomen.
- Het clubblad is een bindende factor tussen de leden.

Partijfragment Zijlstra –Meijler

door Auke Zijlstra

In nevenstaand diagram een zeer geladen stand uit onze eerste partij in de onderlinge van 2014-2015, op 30 juni j.l. met zwart aan zet. Peter had zich laten opsluiten en vervolgens de Ghestem genomen. In de diagramstand dreigt 28-22 nog niet wegens 29-34. Peter lijkt dus 3-9 te kunnen doen om met het zeer sterke 18-22x22 te dreigen. Maar hij zag in de diagramstand de **dreigende combinatie**: 39-34, 35x44, 25-20, 33-29 en 28-22. Hij zag niet dat deze combinatie verlies voor wit oplevert na 21x43 en 34-40, maar hij zag ook niet (en bij analyse achteraf zagen we het zelfs met hulp van Wouter van Beek niet) dat na 33-29 de inlas 44-39! (34x43) wel helpt: 28-22, 32x5 5x46 46x1 met eenvoudige winst door de bezetting van de linie 1-45.

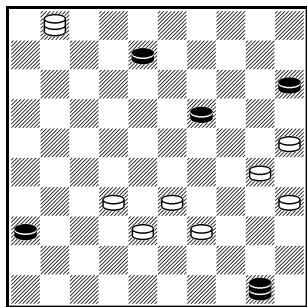
Peter speelde dus correct **10-15, 49-43**. Wit heeft hier weinig keuze, want na 49-44 29-34, 28-22 17x28, 33x22 34x43, 38x49 23-28, 32x12 21x41 moet wit stevig offeren alvorens naar dam te kunnen lopen. Wij hadden hier niet door dat niet wit maar zwart de betere stelling had, ja, zelfs gewonnen stond! De dreigende schijfwinst met 28-22 en 26x17 kan zwart voorkomen met het in de partij gespeelde 17-22, maar ook nog houdbaar spel geeft 3-9 met na 28-22 17x28, 26x17 18-22 en 13x11 met dank aan schijf 29. Maar dankzij schijf 29 is de witte stelling zelfs verloren: door niet 17-22 of 3-9 te spelen maar **29-34!** Zie de **fraaie combinatie**: 28-22 (17x28) 26x17A (23-29!) 32x12 (14-20!) 25x23 (29x7) 30x8 (3x41). Om met Peter te spreken: “Dat je dat nou niet ziet”.

Variante A: op zoek naar redding door de vernietigende combinatie te ontlopen 33x22 (23-28) 32x12 (21x41). Een 9x9 stelling maar met vele kwetsbare witte schijven: 12-7 (41-47) 38-32 (47-41) 7-1 [want op 32-27 13-18] (41x50) 7x45 (50x6) en door de dreiging 16-21 komt zwart zelfs 3 schijven voor, en dus winst.

Terug naar de partij vanuit het eerste diagram:

39...10-15 40.49-43 17-22 41.28x17 21x12 42.26-21 [mogelijk was 33-28 beter, want dan kan zwart zich alleen staande houden met 12-17 waarna gedwongen spel volgt met 39-33 3-9 en 25-20 en 27-21 met remise] **...3-8** [hier zou zwart met 29-34 het betere van het spel hebben gekregen, zowel na 37-31 24-29 en 23-28 als na 33-28 34-40] **43.37-31** [gokte Peter met 3-8 op 33-28, dan zou 18-22 funest zijn geweest voor wit] **...18-22** [geen keuze, hier is 15-20 heel slecht] **44.27x20 16x36 45.39-34** [de zesslag 27x7 in tweeën overzien bij het spelen van 3-8?] **...29x40 46.20x7 40-44** [na 8-12 wel remise] **47.7-1 44-50 48.43-39.**

Peter speelde nu 50-45, waarna ik de toch redelijk eenvoudige winst met 39-34, 33-28 en 1x45 miste, want na 36-41 38-33 moet zwart twee schijven offeren om dam te kunnen halen. Na 1-6 op 50-45 forceerde Peter remise met 45-34, al verloor hij uiteindelijk nog door op te geven.

Toegift eindredacteur. In het laatste diagram staat wit zeer waarschijnlijk gewonnen, doordat dam 50 niet kan ontsnappen aan een afruil. Enige varianten.

Variant-1: 36-41, 1-45. Nu volgt op 41-47 eenvoudig 39-34 50x46, 25-20 47x40 enz. Aangezien zwart na 19-24 echt alle schijven moet offeren met verlies resteert slechts 8-12, 45x1. Nu kan op 41-47 1-6 met na 50-45 33-28, en na 47-41 ook 33-28, en na 41-36 32-27 met op 36x18 30-24x34 en 6-1 en op 36x13 39-34, en na 19-23 25-20 en 30x28 met spoedige afruil van een dam. Na 45x1 nog een leerzame variant: 19-23, 1x45 41-46, 32-28 (ook 32-27 wint) 46x5, 33-28 5x34, 45x12 50-28 en wit wint nu na 30-24, 12-3 en 25 loopt naar dam!

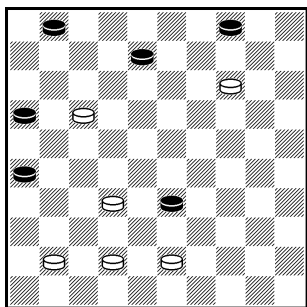
Variant-2: 19-24, 30x19 50-45, 19-13 8x19, 32-28 36-41, 38-32. Nu kan op 45-50 28-22 en daarna 33-28, dus 41-47, 33-29 47x24, 39-34 45x29, 1x34 24-42, 34-30 en wit wint.

Blind voor de bril

door Arne van Mourik

Soms bekruipt mij het gevoel dat het er in een damwedstrijd niet in de eerste plaats om gaat hoe *goed* je damt, maar veel meer hoe *geconcentreerd* je damt. Het damspel heeft een brede remisemarge, er moet een behoorlijke fout worden gemaakt wil je de opponent zodanig in het zadel helpen dat die 'het' niet meer fout kan doen. De meeste partijen worden beslist (of niet) op een moment waarop een der (of beide) spelers even niet oplet(ten)...

Nevenstaand diagram toont een moment uit de onderlinge partij die ik met zeer veel geluk won van Arie Koster, 8 september 2014. Ik besloot mijn laatste wachter maar eens aan te roeren en dit had (in beider tijdnood) op Arie een hypnotiserend effect: **53...1-7 54.17-11?? 33-39** en even later won zwart door overmacht. Natuurlijk had Arie eerst moeten offeren met 54.14-9 4x13 en dan alsnog 55.17-11. De titel van dit stukje kwam in de analyse volledig tot uiting, want er werd alleen gekeken of zwart na 7-12 56.11-6 nog een redding had. Pas thuis zag ik dat we ons die moeite hadden kunnen besparen vanwege 55... 26-31! 56.11x2 33-38! 57.42x33 31-37 remise. Overigens werkt andersom offeren en brilkruipe niet!

Nog geen twee weken later, in de ouverture van de clubcompetitie, gebeurde prompt iets soortgelijks. Omdat m'n omsingeling niet uit de verf was gekomen moest ik in het duel met Fabian Snijder (HDC Haarlem) alle zeilen in de wind zetten om niet geënterd te worden. Vermoedelijk miste Snijder met zijn 40° zet een heel kansrijk plan en ook daarna moest ik de trukendoos voortdurend openhouden. Met de uiteindelijke 1-1 was ik dus bepaald niet ontevreden. Maar toch... die concentratie!

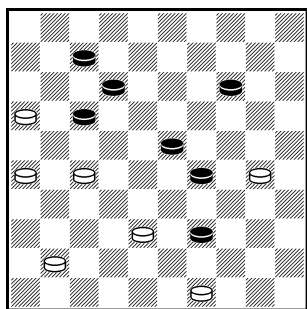

>>> Arne ziet het hier nog rooskleurig in maar zal zich spoedig zorgen gaan maken...

In het volgend diagram, is duidelijk dat alle kansen (nog steeds) aan zwart zijn. Dankzij schijf

30 heb ik, met wit spelende, echter voldoende resources. Zo kan 48... 12-18 niet goed wegens 49-43 en 27-21 =. En 39-43 is natuurlijk helemaal verboden vanwege de plakker. Het beste is 48... 14-19! Dreigt te combineren met 17-22 en 19-24. Maar wit ontsnapt nog net door de 'vrije schijf' 30 in te ruilen voor een 'vrije schijf' 37: 49.30-25 19-24 50.41-37 en nu kan op 12-18 dezelfde truc als zojuist. Snijder besloot echter over te gaan tot **48... 29-34??** Met nog twee minuten op de klok (en uiteraard een extra minuut per te spelen zet) keek ik alleen naar de consequenties van 49.30-24 12-18 en dan direct 24-19 of eerst offeren met 38-33 en dan 24-19. In de partij volgde het laatste, gevolgd door 28-32! en snel

remise. Ik had gezien dat 12-18 verplicht was vanwege de dreiging 38-33 en 27-22. Na 34-40 i.p.v. 12-18 had zwart zich dan nog net kunnen redden met 7-11, 17-21 en 40-45-50. Pas thuis kwam ik er tot mijn schrik achter dat die dreiging geen dreiging is omdat diezelfde actie er (natuurlijk) al in zit! Ik had dus weinig geleerd van de partij tegen Arie Koster... Wit wint: 49.41-37! (het overtuigendst) 34x25 50.38-33 39x28 51.27-22 en zwart is na dit dubbeloffer volmaakt kansloos. Concentratie!! Maar goed, twee punten in dit duel was een wel erg scheve verhouding van de partijbalans geweest.

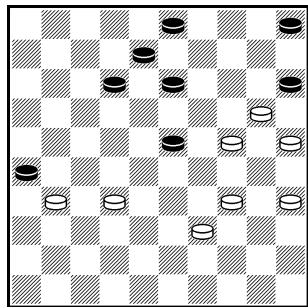

Het wordt nog gekker. Het nieuwste (oktober-)nummer van *De Problemist* is een hommage aan Jan Vink (1927). De Utrechter woonde ruim zeventig jaar aan de Vossegatselaan en is een zeer goede bekende van Jan van Ee. Eén van de verzamelingen van Jan Vink betreft problemen waarin wit of zwart 'in een bril' is gekropen, of er tijdens de ontleding in kruipt.

Het stukje dat Johan Bulstra over deze collectie schreef had ik nota bene eind augustus al (digitaal) onder ogen gehad, maar in de wedstrijdpraktijk had ik het vizier blijkbaar niet op scherp staan – bril nodig?

Brilletjes in probleem en praktijk

Het brilthema staat in damproblemen vaak garant voor boeiende momenten. Ik pluk er een paar uit DP augustus en DP oktober. Maar eerst een uit een brief van Monsma aan Gortmans die ik (op het moment van schrijven) een week geleden in m'n handen had. Zie nevenstaand diagram.

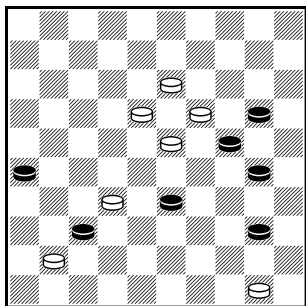

Er komt een bril aan en als je wilt weten of wit kan winnen moet je die zien 'vanuit stand': **24-19 (26x28) 39-33! (28x30) 35x24 (23x14) 20x7** – ik kan erg genieten van dit soort frivool damspel! – **(8-12) 7x18 (3-8) 24-19 (5-10) 18-13 (8-12) 25-20 (15x24) 19x30 (10-14) 30-24** en nou zeg, daar is 'ie dan eindelijk: **(14-19)**. Een brilletje van niks,

maar wel van belang: **13-9 (19x30) 9-3 (12-18)** en wit wint.

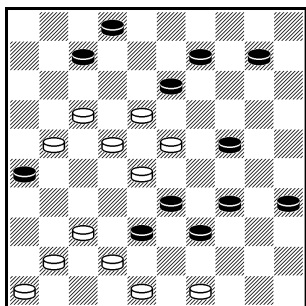
De bril is in de damproblematiek dus een veelvoorkomend verschijnsel. Sla een willekeurig nummer van DP open en je vind er geheid al een aantal op diagram, in allerlei vormen en variaties. In het nummer van april 2005 mocht ik twee bijzondere brilcomposities aantreffen, één met bril bij aanvang, één waarbij tijdens de ontleding een wel heel bijzonder brillenpaartje ontstaat.

Zie volgend diagram, een bewerking door Andreas Kuyken van een slot dat ik zelf had ontdekt: **32-27 (37x46) 27-21 (16x27) 18-12 (17x8) 13x2 (24x13) 2x28 (20-24) 50-45!** Prachtzet voor de laatste

(26-31!) 23x32 (31-37!) namelijk nogmaals de brilstand in! (Ook mogelijk is (31-36x47) maar dat speelt natuurlijk niemand.)

wachter. Zwart slaat zich dood of verliest door oppositie plus 'open opsluiting'. Zowel qua stand als qua ontleding is dit niet briljant. Maar wat gebeurt er als wit meteen kiest voor 50-45? Dan verliest slaan naar dam [(37x46) 45x14 (46x28) 23x32 en zwart moet schijf 24 laten slaan en verliest door overmacht] Maar toch is 50-45 niet winnend! Zwart neemt via (37x28!!) 45x14

Waar moet de bril in nevenstaand diagram vandaan komen? Hein Wilsens zette in *Hoofdlijn* april 2011 (en herhaald in de jongste DP, vandaar) twee witte schijven om een zwarte heen, die eerst nog even wordt opgehaald: **49-43 (38x36) 48-42 (39x48) 28x8 (2x13) 42-38 (48x31) 46-41 (36x47) 23-19! (47x12) 17x8** Daar is ineens de bril. Mooi is dat nu ook dam 31 op slag staat,

maar: **(26x28) 8-2 (13x24) 2x36! +.**

Dit is al interessant, maar nog boeiender wordt het omdat Wilsens deze toch bepaald niet kleine stand precies bleek te kunnen spiegelen. (Eerste zet dan 47-42.) Die gespiegelde zetting bevat helaas een bijplossing zodat Hein de diagramstand als de ware bewaarde.

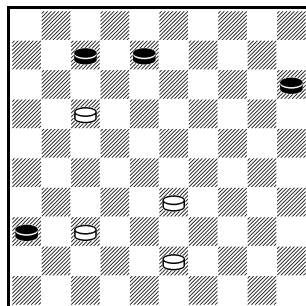
Nog gekker wordt het in het eindspel op **Dia 1** (zie volgende bladzijde). In het Limburgs kampioenschap 1953 speelden Zawiolkowski en Kuypers remise tegen elkaar. Ferdi Okrogelnik (Jr.?) wees de spelers meteen na afloop op meerdere winstmogelijkheden voor wit, waarvan er een mooi scherp eindigt. Die winst werd pas in 2005 (DP april) door Gerrit de Bruijn teruggewerkt, waarbij hij fraai schijnspel toevoegde. De partijstand was 7.13.15.36 = 17.28.37.44 wit aan zet. In dia 1 is nog in het geheel geen bril te zien maar aangezien wit veld 23 kan bereiken moet zwart er wel rekening mee houden. Keus heeft hij echter niet: **33-28!**

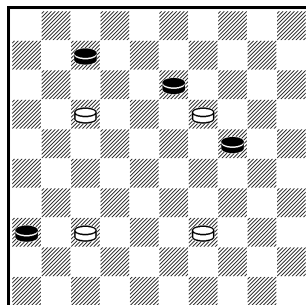
Ik zal niet de gehele analyse van De Bruijn overnemen. Het draait er in dit eindspel om dat wit de diagonaal 15/47 met een dam moet kunnen bereiken. Daarom is 33-29 niet goed en wel vanwege (7-12!) en zwart weet uiteindelijk schijf 36 te ontzetten zonder dat de witte dam voor overmacht kan zorgen. Dat is wel het geval na 33-28! Maar er is nog meer venijn: **(15-20) 43-39!** Te vroeg naar 23 wint weer niet vanwege die “irritante”, maar voor de scherpe ontleding juist fijne (7-12!). Maar nu moet zwart de mogelijkheid (7-12) los laten. Op (20-24?) laat wit namelijk niet 28-23? of 39-34? volgen maar 28-22! (7-12 of?) 17-11 (12-17) en daar is de eerste bril: 37-31! (36x18) 11x2+.

Taaier is dus **(8-13) 28-23 (20-24) 23-19** Zie **Dia 1A**. Het effect dat nu komt heb ik nergens anders gezien: **(7-12)** Wat anders? **19x8!** Bizar: binnen een mum van tijd heeft een ‘zwarte bril’ plaats gemaakt voor een ‘witte’! Zie **Dia 1B**. Met schijf 17 slaan (wat wel een leuk moment oplevert) was niet goed vanwege (13x2) 19x30 (2-7/8) 30-24 (7/8-12) 24-19 (12-17) 19-14 (17-21!) 37-31 (36x27) 14-10 (27-32) 10-5 (32-38) 5-37 (21-26) 37-48 en zwart redt zich door in de “nepbril” te kruipen! Maar wit sloeg correct ‘in de bril’ met 19x8 en dan volgt **(12x21) 37-31 (36x27) 8-3 (27-32)** [na (21-26) 3-14 zijn er geen ontsnappingskansen meer zolang de witte schijf 39 maar blijft staan] **3x26 (32-38) 39-33 (38x29) 26-8 (29-33) 8x30 (33-38) 30-48+**. Een partij annex compositie-eindspel met een hoop ‘brille’!

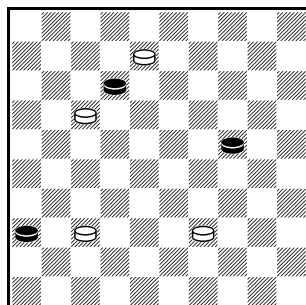
-1-

-1A-

-1B-

Beklemd titelloos wakker worden

Wouter van Beek

Nu de clubcompetitie van dit jaar een catastrofe dreigt te worden – al drie partijen verloren! – moet de moraal maar opgekrikt worden met wat partijen uit het verleden. Op dus naar Heerhugowaard, het sterkste open toernooi ooit, van 12 tot 19 juli 2014. Ik stond op rating net nog in de eerste helft en kreeg dus in de eerste ronde een heel zwakke opponent, een piepklein Yakoetje – daar was een hele bezending van! – die het een beetje fout deed. Tweede ronde dus een ‘goeie’, en ja hoor, meteen een grootmeester – maar daar was ook hele een bezending van, maar liefst 31!

Aleksej Domchev – Wouter van Beek

1.33-29 19-23 2.35-30 14-19

3.40-35 20-24 4.29x20 15x24

Deze variant hadden we in de auto doorgesproken op weg naar Heerhugowaard, in de bolide van Johan Strous. Erik Maijenburg vertelde dat Andrew Tjon A Ong hem had uitgelegd dat dit een actief tegenspel kon vormen tegen grootmeesters die met

kwade bedoelingen openen met 33-29: gewoon ruilen naar 24. De druk op 24 viel erg mee, was hem verzekerd. Dus speelden we dit allebei, hij tegen Macoudou N'Diaye en ik tegen Domchev. Beide haalden we remise! Waarvan acte!

5.45-40 10-14 6.50-45 5-10 7.30-25 17-21 8.31-26 10-15

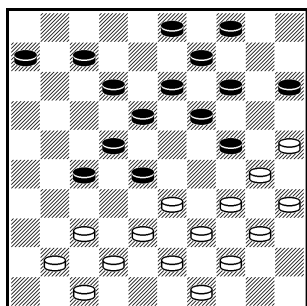
9.26x17 11x22 10.36-31 7-11 11.41-36 11-17 12.46-41 6-11

13.31-26 1-6 14.36-31 2-7 15.34-30 22-27 16.31x22 18x27

17.32x21 16x27 18.39-33 12-18 19.43-39 17-21 20.26x17 11x22

21.48-43 23-28 22.40-34 8-12 23.45-40

Volgend diagram. Ik had gespeeld onder het motto ‘vrees is een slechte raadgeefster’ en was vrolijk ten aanval getrokken. De laatste zet van wit kwam voor mij als een verassing, na lang nadenken van

zijn kant. De logische zet is nu 6-11, maar dat maakt mogelijk: 25-20, 38-32, 34x14, 42-38, 44-40, 34x6. Nu blijft dit gelijk na 7-11 maar ik voelde me over dit resultaat niet zeker. Belangrijker echter voor wit is dat 18-23 kan niet door 37-31 en 33-29, dus kan wit de aanval weg ruilen.

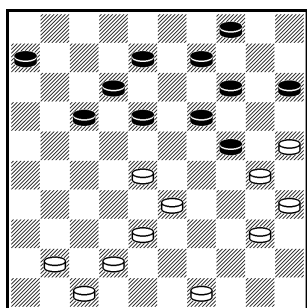
23...7-11 **24.38-32 27x29**

25.34x32 18-23 **26.32-28 22x33**

27.39x28 23x32 **28.37x28 13-18**

29.44-39 3-8 **30.39-33 11-17**

31.43-38

Helaas heb ik in de opening al 10-15 gespeeld waardoor een omsingeling moeilijk wordt, we gaan daarom 'open' verder.

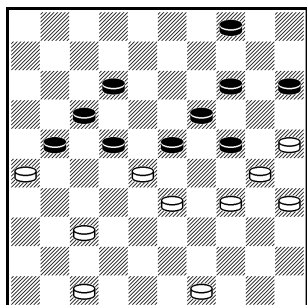
31...17-22 **32.28x17 12x21**

33.41-37 6-11 **34.37-31 9-13**

35.38-32 18-22 **36.42-37 13-18**

37.40-34 8-12 **38.31-26 11-17**

39.32-28 18-23

Ik kan mijn vingers er niet goed achter krijgen waar ik beter had kunnen spelen, maar in elk geval ligt de druk bij de grootmeester

40.37-31! 23x32 **41.31-27 22x31**

42.26x28 12-18 **43.49-43 21-27**

44.34-29 4-9 **45.29x20 15x24**

46.43-39 18-23 **47.39-34 23x32** **48.34-29 32-38** **49.29x20 38x29**

50.30-24 19x30 **51.35x33 27-32** **52.20-15 17-22** en remise gegeven.

Yes!! Remise tegen de grootmeester, en dat zou niet de enige blijven.

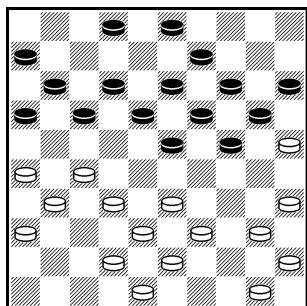
Wouter van Beek - Wouter Ludwig

De volgende ronde was tegen onze eigen Wouter Ludwig; dat had ook in Utrecht gekund, maar dat geldt nog sterker voor de partij die Wouter Ludwig en Heike moesten spelen. Kennelijk zijn er geen manieren om

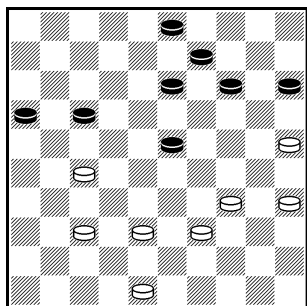
in het computerprogramma in te bouwen dat clubgenoten niet tegen elkaar spelen, maar dat was wel erg dicht bij! Wie trouwens wil lachen om een partij moet die maar eens bekijken!

Tegen Wouter speel ik wel meer randspel, en na 21. ... 8-12 was de stand in het **volgende diagram** bereikt. Een belangrijk moment. Zwart heeft het initiatief, en moet ik oppassen me niet weg te laten drukken. Na lang nadenken maak ik er 'dubbel kerkhof' van, maar 'kleine Wouter' houdt het

initiatief. Er gaan wel veel schijven af.

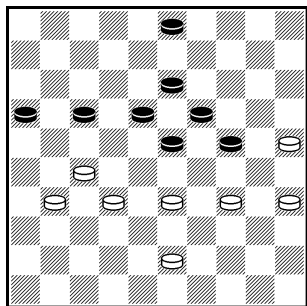
22.33-28 2-8	23.27-22 18x27
24.31x22 24-29	25.39-33 12-18
26.33x24 20x29	27.50-44 18x27
28.32x12 8x17	29.44-39 23x32
30.38x27 17-21	31.26x17 11x31
32.36x27 6-11	33.43-38 11-17
34.42-37 19-23	35.40-34 29x40
36.45x34	

36...15-20 37.48-43 een vergissing, want ik overzag dat ik na de volgende zet van zwart niet 38-33 kon spelen; daarna moet ik improviseren. Overigens heb ik in het klassiekje na 39-33 (20-24) 37-32 niet erg veel te zoeken.

37...20-24	38.37-31 14-19
39.38-32 13-18	40.39-33 9-13

Volgend diagram. Voor mij het hoogtepunt van de partij; ik lijk iets als 34-30 te moeten spelen, maar zie dan een lange, makkelijk lopende en vermoedelijk beslissende aanval van zwart aankomen na 17-22.

Opeens valt mijn oog op iets anders, een klassiek offer. Even doorrekenen, en ja hoor...

41.35-30! 24x35 42.33-28 3-9

Andere voortzettingen geven ook remise, maar dan moet ik wel wat harder werken; nu dreigt tenminste 35-40 en 23-29. Mijn volgende zet verhindert dat omdat ik na dat tegenoffer gewoon 20-15 speel.

43.25-20 9-14 44.20x9 13x4 45.31-26 4-9 46.43-38 9-14

47.34-29 23x34 48.27-22 18x27 49.32x12 remise. Mooi gered.

De ronde erna speel ik tegen Igor Kirzner. Geen beste partij van mijn kant, en Igor komt geheel gewonnen te staan. Hij neemt het echter iets te makkelijk op, en ik ontsnap.

Luc Baya - Wouter van Beek

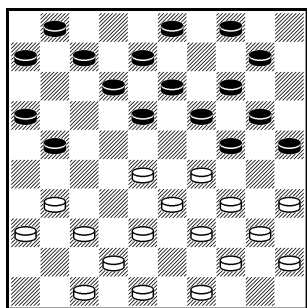
Dan komt mijn doem, de dubbele ronde. Een Kameroener woonachtig in Frankrijk, mijn goede vriend Luc Baya, is mijn tegenstander, en ik probeer weer eens een onvoltooide hekstelling, voor mij een fatale verlokking als de stem van een sirene. Gaat namelijk wel eens fout. Hier ook. Of eigenlijk, het ging heel goed, ik had kunnen winnen!

1.34-29 19-23 2.40-34 14-19 3.45-40 10-14 4.50-45 5-10

5.31-26 20-25 6.37-31 15-20 7.41-37 19-24 8.46-41 13-19

9.32-28 23x32 10.37x28 9-13 11.38-32 17-21 12.26x17 11x22

13.28x17 12x21 14.32-28 7-12 15.41-37 2-7 16.43-38?

En dit had ik natuurlijk moeten zien! Moeilijk is het niet, in feite een van de weinig combinaties in dit genre: 24-30, 25-30, 19-23 en 14x41 is vernietigend. Luc vertelde me achteraf dat hij in gedachten al had opgegeven. Later zou ik wel op deze combinatie spelen, want ik ken hem heel goed, maar deze eerste kans kwam 'te vroeg', toen was ik er nog niet attent op. Maar de partij is interessant, en wel een 'filmje' waard.

43...7-11

20.47-41 1-7

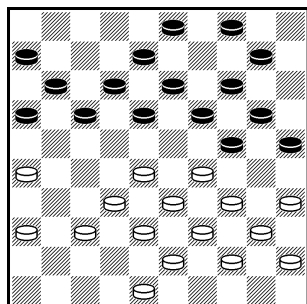
17.37-32 21-26

21.41-37 7-12

18.49-43 26x37

21.31-26

19.42x31 12-17

De partij wordt consequent voortgezet. Ik kan nu niet naar 22 ruilen, wat in 'onvoltooid' wel een optie is, dus volhardt in de dubbele ruilen naar 21

22...17-21

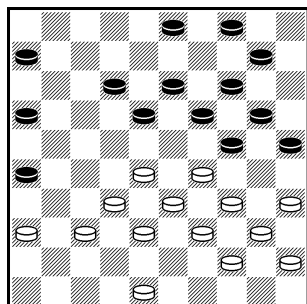
23.26x17 11x22

24.28x17 12x21

25.32-28 21-26

26.38-32 8-12

27.43-38

Weer een moment van beslissing. Mogelijk is 6-11, 28-23x23, maar dan kan 16-21 niet (teneinde terug te ruilen), vanwege 23-19, 35-30, 37-31, 38-32 en het gaat altijd fout voor zwart. Ook is na 6-11, 36-31 11-17, 31-27 3-8 niet mogelijk door de doorbraak 35-30, 27-22 en 28-23x11. Dus maar anders ruilen:

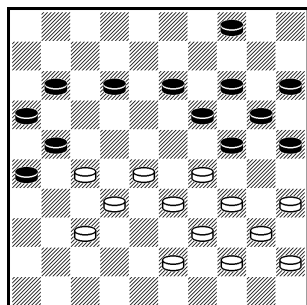
27...3-8 28.36-31 18-22 29.28x17 12x21

30.32-28 8-12

31.38-32 6-11

32.48-43 10-15

33.31-27

Met 4 op 8 zou nu 12-18 wit dwingen tot 28-23x3 34-30 33-29 43x8 met gunstig eindspel voor mij. Maar nu heeft wit een ontsnapping.

3...12-18

34.28-22 4-9

35.33-28 24x33

36.34-30 25x34

37.40x38 20-24

38.39-34 18-23

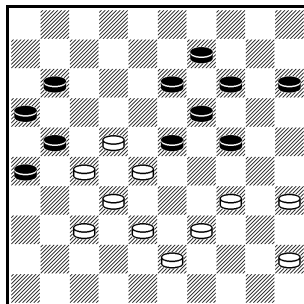
39.44-39

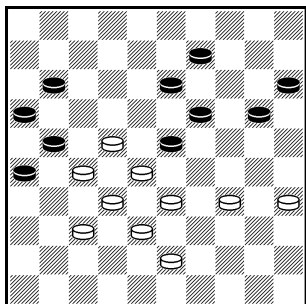
diagram>>>Het beeld is geheel gewijzigd, een soort Ghestem-doorstoot. Ik beseft dat ik moet oppassen.

39...24-29

40.39-33 29x40

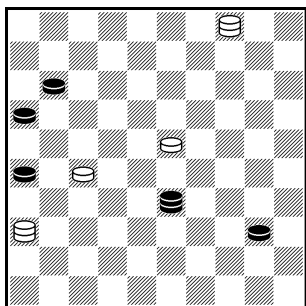
41.45x34 14-20

42.34-30 Beter is 43-39 en ik krijg het moeilijk. Nu ontsnap ik:

42...23-29	43.33x24 20x29
44.30-25 19-24	(op 25-20 volgt 29-33 en ik ontsnap)
46.39-33 15-20	45.43-39 9-14
48.33x15 35-40	47.35-30 24x35
50.15-10 40-44	49.25-20 14x25
52.23-18 50x17	51.28-23 44-50
54.32x23 21x41	53.18x9 17-28
56.4-36 41-47	55.9-4 25-30
58.10-4 47-33	57.38-32 30-34
	59.32-27

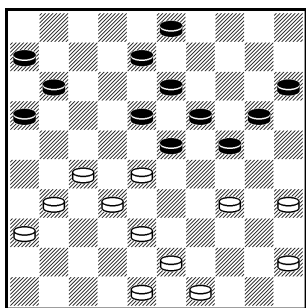
Bijna elke zet is remise, maar niet

59...34-40?? **60.36-31!** Tja, de laatste kans voor wit en hij neemt hem. Vreselijk, net als tegen Harry de Waard in het KvU. Ik moet eens leren letten op losstaande dammen! Weer terug op mijn

gemiddelde.

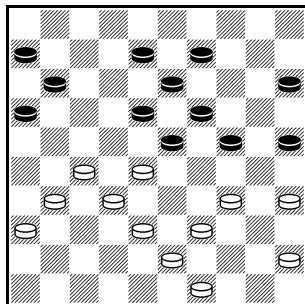
Wouter van Beek - Jakub Gazda

Ik kreeg de volgende ronde een jonge Pool Jakub Gazda, en hier, zo de dag na de dubbele ronde, werd het nog erger: ik liet winst lopen op basis van een foute berekening, liet een dure doorbraak toe en gaf uiteindelijk op in een remisestand!

Na een rustige, klassieke opening – de vorige avond dreunde nog door – krijg ik greep op de zwarte stelling.

- 29...20-25**
30.43-39 3-9
31.48-43

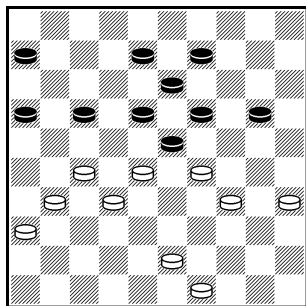

diagram>>>

31...24-29? **32.39-33 29x40** **33.35x44?**

Hier moet ik natuurlijk, standaard, naar voren slaan. Ik dacht echter met een probleem te zitten: 45x34 (15-20) 33-29 (20-24of?) 29x20 (25x14) 38-33 (14-20) 33-29 (11-17) en ik zag in de partij niet hoe ik verder moest, zie

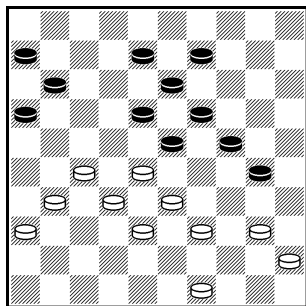

<<<**analysediagram**

Op 31-26 en 49-44 kan heel goed 18-22 volgen. Wat ik overzag, was dat wit kan winnen met 35-30! Dan volgt zowel op 18-22 of 19-24 altijd een tussen/achterloop op 25 of 14. Na 20-25 wint het thematische 29-24! Dat zou ik wel gevonden hebben, maar ik zag 35-30 niet, vooraf. Soms moet je

maar niet teveel doorrekenen, maar gewoon spelen!

33. ...15-20 34.44-40 20-24 35.43-39 25-30!?

Een onverwachte zet, geheel gespeeld op de combinatie. De opsluiting met 40-35 (23-29) 49-44 (29-34) 44-40 (34x43) 38x49 lijkt niet zo goed voor wit, maar is dat wel. Ik speelde, van kwaad tot erger vervallend,

36.40-34? 24-29 37.33x35 18-22

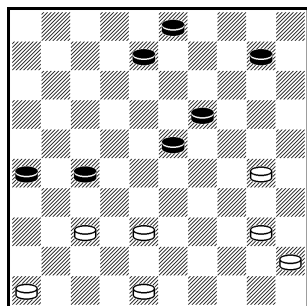
38.27x29 19-23 39.29x18 13x42

De doorbraak kost twee schijven. Nu **40.32-27** en zwart kon geen dam halen. Uiteindelijk kreeg ik een remisestelling, en dan geef ik daarin op. Hoe dat precies ging zal ik u besparen, maar mijn spook van de dubbele ronde waarde rond op volle oorlogssterkte. Dus op -1, met nog drie rondes te gaan.

Piet Rozenboom - Wouter van Beek

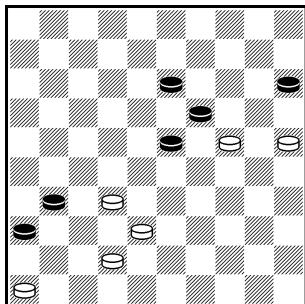
Tegen Piet Rozenboom kwam mijn aanval moeizaam op gang. We komen erin na 47. ... 13-19. De stand is wat dun geworden en ik zag een remise al hangen tegen deze oude rot. Toen kwam hij met de enige zet die aantoont hoe zwak schijf 46 kan zijn.

48.37-32? 27-31! 49.40-35 31-36

50.30-24 19x30 51.35x24 26-31
 52.48-42 10-15 53.45-40 8-13
 54.40-34 3-9 55.34-30 9-14
 56.30-25 14-19

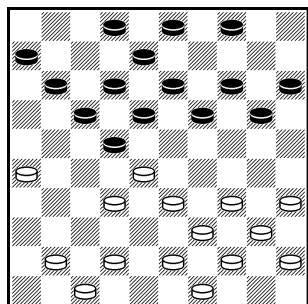
De slotstand>>> duidelijker kan de zwakte van 46 nauwelijks worden:

57.32-27 19x30 58.25x34 31x22
 59.38-33 15-20 60.33-29 13-18

en ik stond weer op mijn gemiddelde.

Wouter van Beek - Henk Stoop

Henk Stoop had net 10 van twee van mijn damboeken besteld (*Roozenburg*, en *Jan Bom Dammer*) dus was ik hem goed gezind. Alleen, niet per se op het dambord. Vanuit de opening zadelde ik hem op met een overbelaste rechtervleugel. We komen er in na de 19^e zet van wit (38-32). Met zijn volgende zet berooft Henk zich van zijn kansen om 28 af te ruilen.

19...4-9?

anders?

22.49-43 18-23

24.40x20 15x24

26.40-34 7-12? (8-12 is beter, nu wordt

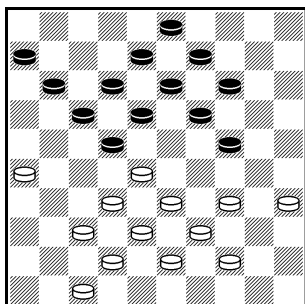
18-23 wel erg onwaarschijnlijk)

20.41-37 20-24, tja wat

21.43-38 2-7

23.34-29 23x34

25.45-40 12-18

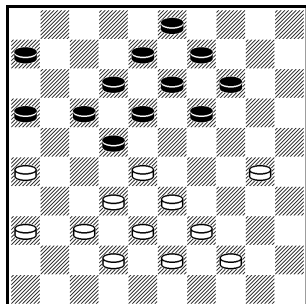
diagram>>>

27.47-41 14-20

28.34-29 11-16

29.41-36 20-25

30.29x20 25x14

31.35-30

<<<diagram

Dit was het moment dat ik dacht al gewonnen te staan, maar dat valt wat tegen. Ook een andere strategie, nl. niet 34-29 spelen op de 28e zet, maar wachten met 47-41 en zo, werkt niet.

31...17-21* 32.28x17 18-23

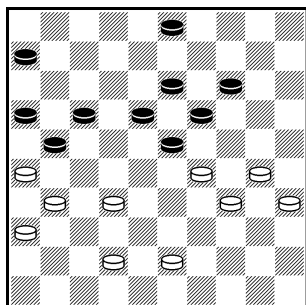
33.37-31 14-20* 34.44-40 12-18

35.17-12 8x17

Zwart werkt zich los zonder schijfverlies maar betaalt daar een grote positionele prijs voor.

36.40-35 20-24 37.39-34 9-14 38.33-29 24x33 39.38x29

De standaardmanier om tegen een dergelijke KVO te spelen. Zolang wit niet op 27 of 28 hoeft te komen, is zwart kansloos

39...14-20

40.43-39 20-25

41.30-24 19x30

42.35x24 6-11

43.42-38 3-9

44.38-33 25-30

45.24x35 9-14

46.35-30 13-19

47.30-25 14-20

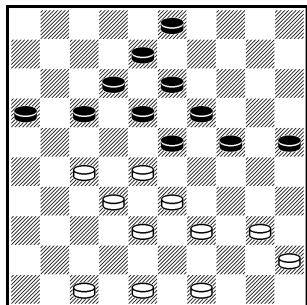
48.25x14 19x10

49.33-28

en het was weer plus 1!

Mor Seck - Wouter van Beek

Nu nog in de laatste ronde vasthouden. Ik moest tegen Mor Seck, de gentleman-grootmeester uit Dakar. Hij heeft ook een mooi visitekaartje: 'Grand-Maître FMJD', heel Afrikaans. Hij moest tegen 'Le Président', zoals de Afrikanen me nog altijd noemen, vond dat leuk, maar had wel verwacht te winnen, bleek achteraf. Ik had net een boekje van de penningmeester van de Werelddambond, Frits Luteyn, gekocht over de Molimard variant, en besloot dat maar eens te proberen: (1.33-28 18-23 2.39-33 12-18 3.44-39 7-12 4.31-27 17-21 5.37-31 23-29 6.34x23 18x29 7.33x24 20x29). Seck oogde verrast, en ruilde 29 meteen weg, waardoor een vlakke opening ontstond. Na zet

32 stond dit op het bord, een soort tempo-winnend klassiek van mijn kant.

33.48-42 24-29 34.33x24 19x30

35.28x19 13x24 36.40-35 17-21

Dit is niet goed, beter is 3-9. Ik moet wel oppassen met het bezetten van 23, omdat dan, na de terugruil met 24-29 wit met 35-30 kan omsingelen. Nu heeft Seck een truc, waarvoor 48-42, een zet waarop hij lang

heeft gebroed, de voorbereiding was.

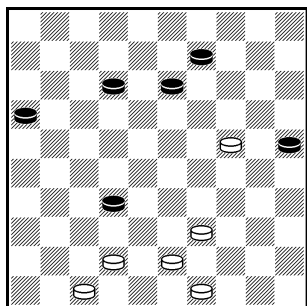
37.45-40 8-13

38.40-34 3-9

39.38-33 24-29 40.34x23 18x38

41.32x43! (dat is de truc!) **21x32**

42.35x24

Na (9-14) 24-20 (32-37) krijg ik een verloren eindspel. En schijf 32 dreigt verloren te gaan. Mogelijk is (16-21) 47-41 (21-27) 42-37 (9-14) 37x28 (14-19) met houdbaar spel, maar ik zie een andere oplossing:

42...9-14 43.24-20 12-18 44.20x9 13x4

Nu kan wit de schijf winnen met 47-41 (18-22) 39-33, maar dan krijg ik na (22-27) 42-37 (16-21) en (27-31) een doorbraak. Seck probeerde nog **45.39-34** maar na **18-23 46.47-41 16-21** gaf hij remise, al beroerde hij achteraf nog even schijf 42 (de plakker met 25-30 wint dan). Yes, remise, weer geheel gelijkwaardig.

Ik eindig op plus één ondanks de dubbelronde-dip. En, hiermee heb ik een norm behaald, een MF norm. Nu zullen de meeste dammers niet precies weten wat dat is, MF is Maître Fédéral, FMJD meester, één rang onder MI (Internationaal Meester – dat is de andere Wouter). Als president van de FMJD heb ik deze titel zelf ingesteld, nou zie je waar dat goed voor is – misschien ooit. Ik had al een norm uit het Europees Kampioenschap in Bovec (2006), dus nog één en ik ben MF! Dat heb ik tenminste een echte titel en hoef ik niet meer ‘beklemd titelloos wakker te worden’ (de uitdrukking is van Wim Kan).

Aandacht voor Aandagt

door Arne van Mourik

Onderstaand, voornamelijk damtechnisch verhaal verscheen in *Het Honderdveld* oktober 2010. Later ontdekte ik nog een mooi probleem(?) gemaakt door de hoofdrolspeler. Dat kan er nu mooi bij in deze ‘reproductie’ voor ons eigen clubblad!

M. Aandagt

Eén van de auteurs die met meerdere, welgeteld vijf, miniaturen present is in de (on)volprezen damklassieker *1001 Miniaturen* (G.L. Gortmans 1939) draagt de naam M. Aandagt. Deze Amsterdammer publiceerde vlak voor de oorlog vrij regelmatig en verdween daarna uit beeld. Hij was Joods en werd gedeporteerd... In een poging te achterhalen wie de getalenteerde componist was stuitte ik op een probleem. De website www.joodsmonument.nl laat precies zien welke Joden waarheen zijn weggevoerd en waar zij voorheen woonden. M. Aandagt telt drie Mozesen en één Meijer, met nogal uiteenlopende geboortejaren. Was Aandagt eind jaren dertig jong, van middelbare leeftijd of al op leeftijd? Aan gokken doen we niet en zodoende bleef de vraag open staan.

Hint in Het Damspel

Een paar weken geleden – vandaar, de vondst was nog vers – stuitte ik in *Het Damspel* van 7 december 1939, pagina 410 op de volgende zin: “*De heer M. Aandagt, een der jeugdige hoofdklassespelers der Damvereniging Van Emden te Amsterdam, heeft ons korte tijd geleden enkele stukjes gezonden welke wij hier nu een plaatsje zullen verleen. Het eerste is een lokzetje ...*” (Enzovoort, er volgen partijstanden.) Het mag dan wel geen hard feit zijn, voor mij is één en één twee. Meijer Aandagt was volgens Joodsmonument geboren op 31 mei 1914 en daarmee twintig jaar jonger dan de jongste Mozes. Aan de Index van de Nederlandse Damprobleemisten mag worden toegevoegd: **Meijer Aandagt 31 mei 1914 Amsterdam*** –

28 juli 1942 Auschwitz. In februari 1941 woonde hij als ongehuwd kleermaker/bankwerker nog bij zijn (eveneens omgebrachte) ouders,

thuis aan de Van Musschenbroekstraat 7 III Amsterdam. Zijn jongere zus Anna overleefde de oorlog wel.

* Toepasselijk: inmiddels een eeuw geleden...

Eerbetoon

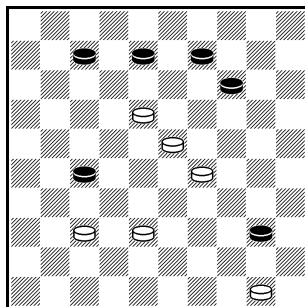
Hoe kun je de jong gestorven problemist (die bij een normale levensloop de 21^e eeuw nog had kunnen halen) beter herdenken dan door een aantal van zijn problemen bij elkaar te zetten? Probeert u ze eens van het blad af op te lossen. Dat lijkt niet zo moeilijk, maar de auteur heeft toch wel een paar verrassingen voor u in petto! Ter aanvulling komen ook enkele andere problemisten, die op het virtuele bord zijn pad kruisten, voorbij.

Dia 1A: 1.18-12 8x17 2.50-44 40x49
3.37-31 49x19 4.31x2 9-13 (of?)
5.29-23 19x46 6.2x5 +. 1001 nr.176.

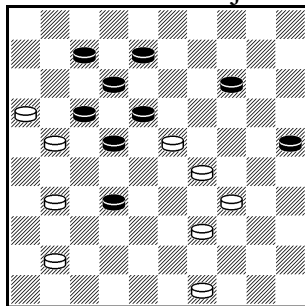
Tegenwoordig zou een beginnend problemist bij een vondst als deze te horen krijgen dat die al oud en belezen is. In de jaren dertig was dat nog niet zo. De stand na 31x2 is nadien enkele tientallen keren bewerkt, maar van die navolgers kan er slechts één zich meten met het keurige origineel. Namelijk de bewerking die Jan Scheijen op 23 december 1970 in de *Leeuwarder Courant* liet plaatsen, zie

Dia 1B: 1.34-30 17x46 2.16-11 25x43
3.11x13 18x9 4.49x7 46x19 5.7-2 et voila. Leuk dat de schijf die naar 13 schuift nu eerst nog terugslaat.

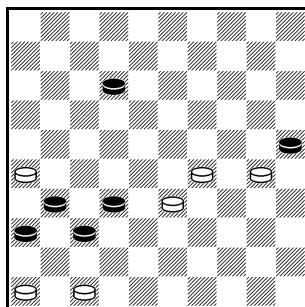
-1A-

-1B- Jan Scheijen

-2-

Dia 2: 1.46-41 25x23 2.33-28 37x46 3.26x37 32x41 4.28x19 12-18
 5.19-14 18-23 6.14-9 23-28 7.9-3 28-32 8.3-25/3-26 32-38
 9.25/26-48 +. 1001 nr.279.

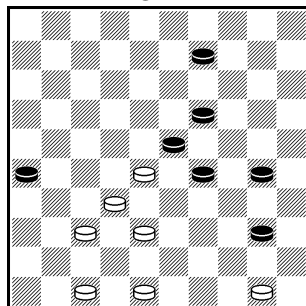
Als men de Scherpe Regels helemaal strikt zou volgen zou dit probleem afgekeurd moeten worden wegens de zetkeuze 3-25 / 3-26, maar dat slaat natuurlijk nergens op. Het is juist interessant dat alleen damhalen op veld 3 wint. Zou wit namelijk op veld 4 damhalen, dan trekt zwart profijt van de opsluiting door ook naar veld 32 te wandelen waarna wit niet 4-31 kan spelen. Overigens staat bij dit probleem vermeld dat het gearrangeerd is. Hoe zou de originele stand er uit hebben gezien?

Dia 3A: 1.38-33 29x27 2.50-44 23x41
 3.44x4 41-46 4.4x31! 26x37
 5.47-41 37-42 6.48x37 +. 1001 nr.864
 (1936).

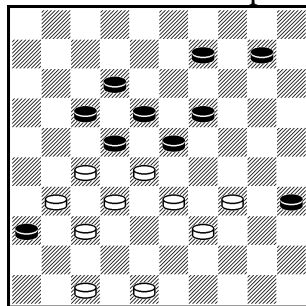
De inleiding is misschien wat flauw, maar Aandagt was de eerste die dit geinige motief, gebaseerd op de slotstand van Timoneda (Spanje, 17^e eeuw!), bewerkte. Prettiger bewerkbaar is het motief met schijf 27 op 18, waardoor er zelfs een variant bij komt. Na 44x4 kan dan immers ook 18-22 4x31! 47x36 W+ [N.B. Als wit 4x36 slaat offert zwart eerst schijf 26 en speelt daarna pas 41-46 met remise.] Voor zover ik weet kende die versie van het motief een primeur bij Cor Nierop in 1950 (*Het Kompas*, 19 januari), zie

Dia 3B: 1.34-30 35x24 2.27-21 36x29
 3.39-34 23x41 4.34x3 17x26 5.3x4 en daar is het motief. Piet Lauwen zag in 1974 (*Dam Eldorado* februari) dat het nog iets aantrekkelijker kan, zie dia 3C.

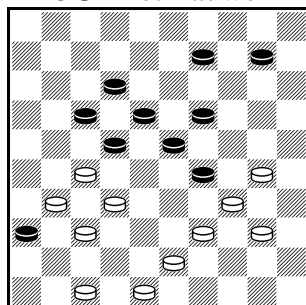
-3A-

-3B- Cor Nierop

-3C- Piet Lauwen

Wit heeft niet veel aan de schijf meer, want op 43-38 volgt natuurlijk 19-24, en er dreigt 17-21. Wit maakt echter van de nood een deugd en speelt zelf:

Dia 3C: 1.27-21! 36x49 **2.39-33 49x24** **3.33-28! 23x41**

4.34x3 17x26 en wit neemt dezelfde rondslag, maar nu over dam 24.

Dia 4A: 1.42-37 31x33 **2.24-20 27x49**

3.20x38 49x32 [of 49x27 21x23 W+]

4.21-17 12x21 5.16x38 +. 1001 nr.928.

De componeerstijl is vergelijkbaar met die van nr.3A; een plakker mogelijk maken en dan een slot overlaten met een vergeefse keuze voor zwart. Wat een problemist met dit gegeven kan doen bewijst Aart de Zwart – een van onze grootste schijvenkunstenaars – die in november 2010 90 jaar is geworden*. Hij doet het in dia 4B eigenlijk nog bescheiden:

Dia 4B: 1.23-19 24x42 **2.35x22 26x28**

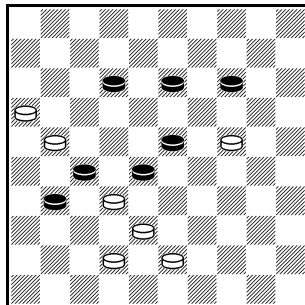
[kijk eens naar het koppel 40/44 en vraag jezelf af hoe dat nou kan terwijl schijf 47 op slag staat!] **3.47x38 40x49 4.27-21** en we zijn weer op bekend terrein. Gepubliceerd in *Het Nieuwe Damspel* augustus 1974.

* De Zwart is op 19 december 2011 overleden, 91 jaar oud. Enkele maanden daarvoor werd hij benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau, onder andere vanwege zijn verdiensten voor de damkunst.

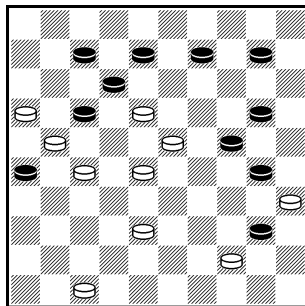
Dia 5: 1.27-21 32x43 2.42-38 43x32 3.24-20 15x33 4.31-27 35x24

5.27x20 en wit staat gewonnen! 1001 nr.547. Ik weet nog dat ik als jonge dammer *Dam Miniaturen* van Harm Wiersma (waarin deze

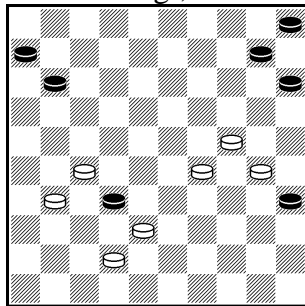
-4A-

-4B- Aart de Zwart

-5- Aandagt, met Jas

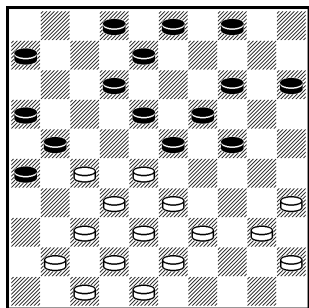

stand te vinden is als nr.262) doornam en niet snapte hoe wit dit moest winnen. De slag 27x20 is tamelijk goed verborgen, als je het niet ziet. Het is een duowerk met Samson Jas (1908-1937) dat ook te vinden is in *Dammen Zonder Dammen* van Gerhard Bakker (1998, herdruk 2006), het boek waarin geen enkele dam voor komt! N.B. Nummer 3A (1001-864) staat in zijn *Dama Negra* (2001) als nr.426 geboekt.

De bekende damspelonderzoeker K.W. Kruijswijk te Bilthoven heeft een studie naar de bronnen van '1001' ondernomen. Immers, bij herpublicaties wordt vrijwel altijd verwezen naar *1001 Miniaturen*, maar vele van de daarin gepubliceerde standen waren reeds eerder, bijvoorbeeld in een krant of in *Het Damspel*, geopenbaard.*

* In 2010 was Kruijswijk er nog mee bezig, in 2014 kan worden opgetekend dat hij de studie daadwerkelijk in 2013 heeft voltooid. Voor *De Problemist* heb ik een bespreking van de uitgave ingediend; die zal vermoedelijk begin 2015 verschijnen.

Tenslotte nog de fraaie lokzet die ik later ontdekte, in *Het Damspel* 9 mei 1940 – door Stokkel en Levels overgenomen in hun boek met slagzetten in klassieke standen. In HD werd de stand getoond met de kleuren verwisseld – was het misschien een partijfragment?! Nu maar gewoon in wits voordeel gepresenteerd.

-6- Meijer Aandagt

Wit verlokt zwart tot het nemen van een damzet. Oplossing: **28-22!?** (**23-28!?**) **22x13 (26-31) 37x17 (28x46)**. Maar dit wilde wit juist, want er volgt een weerlegging: **27-21! (16x27) 17-11 (6x17) 33-28 (46x23) 35-30 (24x33) 38x7 (2x11) 13x2** en zwart heeft niet beter dan (**19-24**)

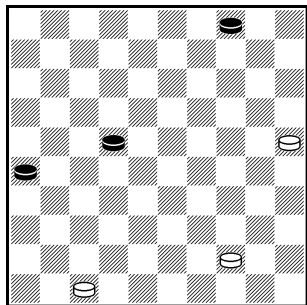
2x9 (4x13) en met een schijf meer moet wit gemakkelijk kunnen winnen..

Eindspel: wachtposten op 4 en 47

door Johan Strous

Een nader onderzoek n.a.v. een partijstand van Alfons Ottink tegen Ruph Bhawanibhiek in het Open Nederlandse Kampioenschap 2012 in Nijmegen. In het clubblad van oktober 2012 is de fraaie winst, "als in een compositie", van Alfons uiteengezet, met zwart vanuit het eerste diagram met schijf 25 op 20. Precies op veld 20, blijkt de basis van de problematische winst: zwart heeft dan oppositievoordeel en wit heeft onvoldoende zetten om schijf 4 tot bewegen te dwingen. Om dit aan te tonen is in dit artikel schijf 20 op respectievelijk 25, 35 en 45 geplaatst; voor een vollediger onderzoek mag de lezer schijf 20 (25) op resp. 30, 40, 19, 29 en 39 plaatsen. In de 3 te onderzoeken stellingen heeft zwart oppositienadeel. Het voordeel van zwart bestaat nu uit het verder opgerukt zijn, waardoor eerder op dam, en het altijd via de witte lange vleugel naar dam kunnen lopen, de schijven 26 en 22 tegen 47. Deze doorbraak van zwart langs schijf 47 kan als thema van dit artikel beschouwd worden, maar ook de (on)mogelijkheden van de decentrale zwarte afstopper van de tegenpool op 4 blijken uit de analyses. Aan bod komt ook de 4e-rij-regel als voorspeller van de uitslag bij het "naar dam hollen" in heel dunne standen.

Beginstand-1, zwart aan zet

Het (kolom)oppositienadeel van zwart (aan zet zijnde met 47 via 46 tegenover 26, 44 via 42 tegenover 22, en 25 via 24 tegenover 4) heeft hier geen gevolgen, omdat de schijven 22 en 44 op één lijn staan, waardoor nooit meer onderlinge kolomoppositie mogelijk is.

22-28, 44-39. Beide partijen handhaven deze stelling, lijnoppositie van 28 tegenover 39, zo lang mogelijk, omdat wit via 28 (ontlopen van 4) naar dam moet voor remise en zwart alleen maar winstkansen heeft door dat te beletten. Door het oppositienadeel zal zwart als eerste moeten bewegen, waarna schijf 39 naar 28 kan.

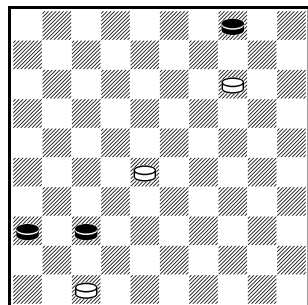
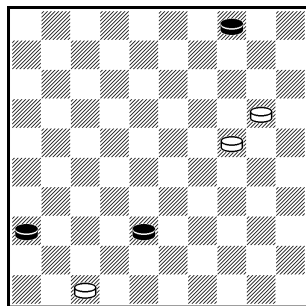
Een ander kenmerk laat zich aan de hand van deze positie toelichten. Schijf 28 staat op de 5^e rij en schijf 39 op de 3^e rij, d.w.z. wie het eerst beweegt, naar dam holt, is het eerst op de 4^e rij en vertrekt ook als eerste van deze rij. Dit als eerste vertrekken heet het 4e-rij-voordeel; dit betekent hier voor wit dat de te halen zwarte dam de witte schijf niet meer kan afstoppen. Andersom geldt, als wit inderdaad in het gat kan springen dat de zwarte schijf in het centrum laat vallen, dat wit één zet tekort komt voor het 4e-rij-voordeel (eerst 28-32, daarna pas 39-33). Wit moet dan ook ergens een voordelige omstandigheid creëren om met deze strategie succesvol te zijn.

26-31, 25-20 31-36, na 31-37 20-14 zal zwart spoedig moeten offeren, want de schijven 28 en 37 op dezelfde lijn lopen elkaar in de weg.

Nu zijn er twee varianten mogelijk. Door een gunstige omstandigheid kan hier 39-34, met 4^e-rij-voordeel voor wit, 28-33, drukt wit naar rechts, in de invloedssfeer van schijf 4, 34-30 33-38, 30-24.

diagram>>> Nu 47 losgooien voor een aanval van achteren? Na 38-42, 47x38 36-41 is een wandeling 38-32-27 naar dam mogelijk, maar spectaculairder is 20-14 41-47 en nu of 14-10 of 24-20 en 14-10.

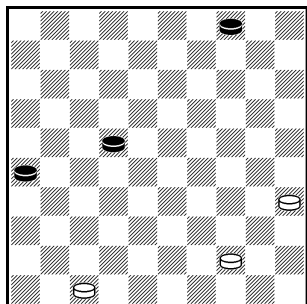
De scherpste variant is 38-43, 24-19 43-49, en wit staat op de 4^e rij (in tweevoud) en is aan zet, maar op 19-13 en 20-14 volgt 49-35 en op 20-15 volgt 49-27/21. Er is nog een redding (36 i.p.v. 37 is de gunstige omstandigheid): 47-41 36x47 en wit koopt met de losse schijf 20 een extra tempo, remise na 19-13-8.

Vervolg hoofdvariant na 31-36 (geen diagram): **20-14 28-32**, gedwongen door het oppositienadeel, maar nu wel 4^e-rij-voordeel. **39-33 32-37, 33-28.**

<<<diagram 37-42, want na 37-41 komt de dam op slag te staan, weg 4^e-rij-voordeel, **47x38 36-41, 28-22** na 28-23 heeft wit op 41-47 geen keuze dan te plakken met

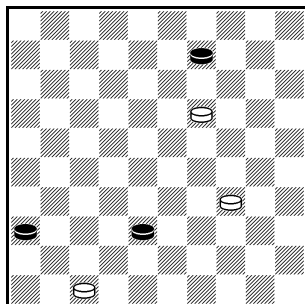
14-10! **41-47.** En wit mag voor remise plakken of 38-32 spelen.

Beginstand-2, zwart aan zet

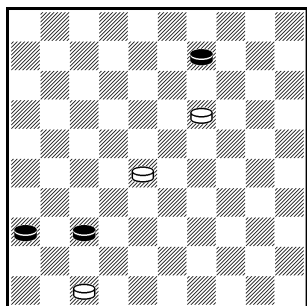
Met schijf 35 i.p.v. 25. Schijf 35 moet wel meer zetten dan 25 doen naar dam, maar verplicht zwart ook tot tempoverlies met 4-9 om het oprukken van deze schijf af te stoppen. **22-28, 44-39 36-31, 35-30 31-36.**

Na de tekstzet mag wel 39-34 28-33, 30-24 33-38, 24-19 (gedw.) 4-9. Op 38-42 en 36-41 zijn 19-13 en 34-29 fout en 38-33 goed!. Ook leerzaam in toepassing van de 4e-rij-regel is 38-43, want nu wordt schijf 19 ineens de hollende schijf met 4e-rij-voordeel, zelfs heel veel voordeel want deze schijf startte vanaf 30 toen zwart op 33 stond. Maar na 19-13 en 43-48 gaat het maar net goed met 34-30 en 13-8 om 25-3 voor te zijn.

diagram>>> Wit heeft nu geen tijd voor 34-30-25 wegens 38-42 en 36-31. Hier moet 34-29 38-42, na 38-43 heeft wit wel de keuze tussen 29-24-20 en 29-23-18, 47x38 36-41. Wit kan zich nog net met 2 finesses redden. 29-23 formeert een vangstelling midden op het bord daarmee dwingend tot 41-47, 19-14 remise met reddende plakker.

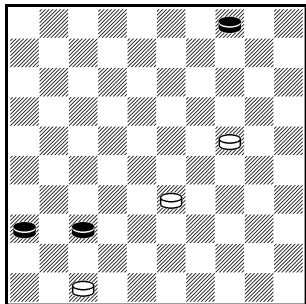
Vervolg hoofdvariant na 31-36 (geen diagram): **30-24 28-32, 39-33 32-37**. Deze stelling wordt verderop onderzocht, voor remise is hier nodig **24-19 4-9, 33-28**.

<<<**diagram**

In vergelijking met de beginstand met een schijf op 25, de 2 zetten verschil tussen 25 en 35 zijn eerlijk verdeeld tussen zwart en wit, resulterend in 4 tegenover 14 resp. 9 tegenover 19. Wit moet hier doelbewust schijf 35 op 19 plaatsen om een eventuele dam op 46 op slag te zetten

(zwart verliest 4^e-rij-voordeel) of om bij een eventuele dam op 47 tijdig een plakker te creëren door schijf 4 naar voren te dwingen.

37-42, 47x38 36-41 met remise na zowel **28-23** als **28-22**.

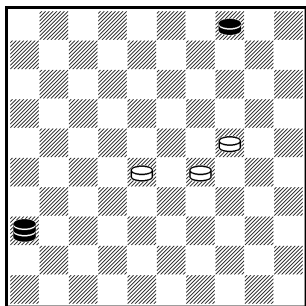

Stand na 32-37 in bovenstaande hoofdvariant. Hier moet dus 24-19 voor remise, want ze enige negatieve varianten.

Variant-1: 33-28 (want schijf 24 wordt toch afgestopt?) **37-42, 47x38 36-41, 28-22 41-47, 38-32 47x20, 22-17** (op 22-18 wint 20-29-24, maar ook 20-3, 18-13 3-26, 32-28 26-21, 28-23 21-3, 23-19 4-10) **20-29, 17-11 4-9**, de schijf moet helpen, **11-6 29-1, 32-28**

9-13 (net op tijd bij de trictrac), **28-22 13-19** zwart wint.

Variant-2: gelijke start als vorige variant maar hier met het voorkomen van schijfverlies: **33-28 37-42, 47x38 36-41**, en nu **38-33 41-47, 33-29**. Schijnbaar wint 4-9, 28-22 9-13, want na 29-23 slaat zwart precies naar 20 waardoor 23-19 geen blokkering veroorzaakt (22-17 20-3!). Maar wit heeft wel een goede blokkering na 9-13 met 24-19 13x33 en 22-17/18. Dus **47-36**, met een heel andere stelling die een nadere beschouwing waard is, incl. niet winnende subvarianten.

<<<**analysediagram** na 47-36

Een boeiende stelling, die je intuïtief met wit zult mijden. Maar zwart moet alert blijven voor de winst. Bijvoorbeeld, hoeft zwart slechts de lijn 36/4 met de dam te bewaken? Ja, indien de witte schijven alle drie op de lange lijn staan, hetgeen voorlopig actieve bijsturing vereist. Enkele varianten.

Sub-2a: 24-19 36-47 enige, **29-24** op 29-23 47-36 uit, **47x20 28-22**. Zwart wint, een viertal mogelijkheden. 1)20-33, 22-18 33-39 (stille zet), 18-12 39-30. 2)20-25, 22-17 25-30, 19-14 30-35. 3)20-3, 22-18 3-8, 18-13 8-2. 4)20-29, 22-17 4-9, 17-11 29-12.

Sub-2b: 24-19 4-9 de speelruimte klein houden voor snelle beslissing? **28-23**, niet 29-24 want na 36-41 28-22 41x10 22-17 en zwart wint na 10-15-29. **36-47** nodig om 19-13 te voorkomen, maar na **29-24 47x15, 19-14 9x20** remise dankzij een blokkering.

Sub-2c: 24-19 36-31 een afwachtvariant, zwart wint toch vanzelf? **29-24 31-36** op 4-9 kan 28-22 en 19-13 maar ook een blokkering met

19-13 en 28-22, **19-14** of 24-20 met na 36-31 28-23, **36-31, 14-9** of 28-23 **4x13, 24-20 13-19, 20-15 31-4, 28-22** remise.

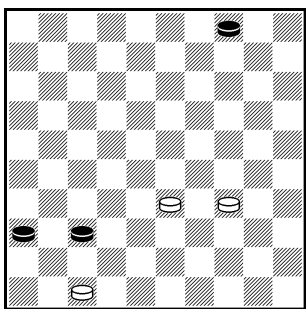
Sub-2d: 24-20 36-9 enige, **28-23** na 20-15 blijft de dam op de lijn 4/36, want zie een leerzame foutvariant in sub-2h als zwart op de lijn 2/35 speelt, **9x25, 23-18 25-3** enige, **18-13 3-26**, leidt tot gedw. spel, makkelijker is 4-10-14, **29-24** na 29-23 26-3 **4-10, 24-20 26-3, 20-15 10-14, 13-9** en zwart wint met 3-26-37.

Sub-2e: 29-23 36-41, ook 4-9 met op 24-20 9-14 en op 23-19 36-41, **24-20 41-37** enige, **20-14 37-31** zwart wint.

Sub-2f: 28-23 4-10! Eigenlijk direct uit want na spelen op 19 volgt 36-4 met de funeste combinatie 10-14, en na 24-20 36-13 oppositie.

Sub-2g: 28-23 36-9, ook 36-13 met op 24-20 4-10 en op 23-19 13-18, **24-19** op 24-20 en 23-18 25-3, en op 23-19 9-18, **9-36 19-14**, op 29-24 36-9, **36-31** fout, 36-47 uit, **23-19**, of 29-24 met op 31-42 24-20 en 14-10, **31-42** anders 29-24 met 14-9 of 24-20, **14-10** remise

Sub-2h: 28-23 36-31 fout, **24-20 31-13**, want bijsturen met 31-9 lukt niet meer wegens 29-24 en 23-18, details tellen! **20-14 13-2, 23-18 2-35, 18-12! 35-40**, remise na 14-9/10. Ook met 4 op 9 en 14 op 20.

Beginstand-3, wit aan zet

Deze positie is bereikt door in beginstand-2 schijf 35 op 45 te plaatsen en de volgende 5 zetten (verplichte witte zetten) te doen: 22-28, 44-39* 26-31, 45-40* 31-36, 40-34* 28-32, 39-33* 32-37. Ook deze stelling is remise, ondanks de zwarte ontwikkelingsvoorsprong van 8 tempi en het 4e-rij-voordeel. Dit zegt voldoende over het

damhalen op 46 in deze situatie: het kost hier te veel tijd om de dam te positioneren. Door het offeren van 37 en damhalen van 36 op 47 geeft de aanval op de dan losse schijf op 38 wel direct veel dreiging.

In bovenstaand diagram moet wit tijdig de hoofdlijn betreden met 34-29-23 of 33-28, verpakt in 3 hoofdvarianten.

Variant-1: 34-29 4-9, 29-23 9-13, wit heeft de verre schijf 45 toch nog op de lange lijn kunnen plaatsen en tevens schijf 4 naar voren gedwongen **33-28 37-42, 47x38 36-41, 28-22** enige **41-47, 38-32**

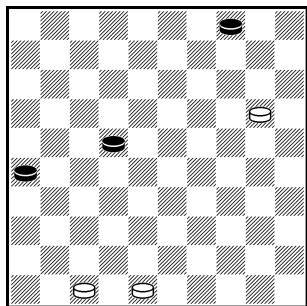

47-41, 22-18 en na deze reddende plakker aan de linkerkant van de zwarte schijf is het remise.

Variant-2: 33-28 37-41, 28-22 41-46. Zwart heeft het 4e-rij-voordeel en moet geweerd worden van het strategische veld 23. Na 22-17 46-23 34-30 kan zwart positioneel winnen, bijv. 4-9 (niet 23-1 wegens 17-11 en altijd 11-6 met gunstige oppositie wit), 17-11 23-45, 30-24 45-1* (niet 9-14 wegens 24-19 en 11-7, ook niet 45-12 wegens eenvoudig 6-11 of 24-19 of spectaculairder 47-41 en 11-6-1), 24-20 1-45* met winst.

Het makkelijkst bereikt wit remise met 22-18, maar **34-29** blijkt nog net te gaan **46-19, 22-17 19-35, 17-11 35-40, 29-24** en nu zo scherp mogelijk **40-12!** Wit heeft maar één redding: **47-41** en **11-6-1**.

Variant-3: 33-28 37-42 nu met offer, **47x38 36-41, 28-22 41-47, 38-32 47-41, 32-27 41-36, 34-29 4-9.** De gunstige kolomoppositie voor zwart is zichtbaar. **29-23 9-14.** Lijnoppositie, de eerste witte finesse: op 9-13 volgt 22-18 en 23-18 remise ondanks 4e-rij-nadeel. **23-18 14-19,** rijoppositie. **18-12 19-23,** en wit heeft nog net een reddende finesse met **22-18** en **12-7** remise door damlopen van de oorspronkelijke schijf 45!

Beginstand-4, zwart aan zet

Nog een variatie op de partijstand van Alfons: schijf 20 ongewijzigd, maar 44 naar 48. Zwart aan zet heeft oppositienadeel, want na 22-28 20-14 3-voudige oppositie. Ondanks dat is wit in gevaar, omdat zwart met 2 schijven zo ver is opgerukt. Met wit aan zet, oppositievoordeel voor zwart, zou na 48-43 22-28, 43-39 (ontvluchten van de

oppositie, maar toch verlies) de partijstand zijn ontstaan.

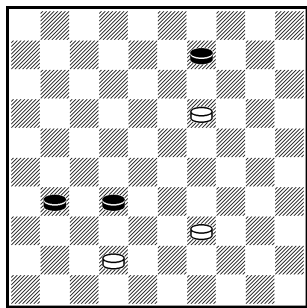
Twee leidraden voor de diagramstelling: zwart moet zijn schijven niet laten isoleren vanwege oppositienadeel. En wit moet ruilen ontwijken, want dan slaat de oppositie om of de andere zwarte schijf loopt naar dam.

Zwart speelt **22-28**, een heel tricky zet voor wit, want de voor de hand liggende zetten verliezen! Na 47-42 28-32 met doorbraak; idem na 48-42 28-33; na 48-43 28-32, 20-14 26-31 en zwart wurmt zich door de witte verdediging.

Dus wit **20-14**, al zijn 20-15 en 47-41 ook goed. Zwart verliest nu na 28-33 en na 26-31 dwingt 48-42 het offer 31-37 af voor remise. Dus zwart **28-32**, bij oppositienadeel de schijven bij elkaar houden. Wit is nu verplicht tot **47-41**, waarna **26-31, 48-42**. De oppositie is duidelijk zichtbaar. Zwart moet offeren of wit een plakker gunnen: remise.

De plakker is vaak de enige redding als de situatie volgens de 4e-rij-regel volstrekt hopeloos is. Uit de praktijk nog dergelijke situaties.

Alfons Ottink - Johan Strous, onderlinge

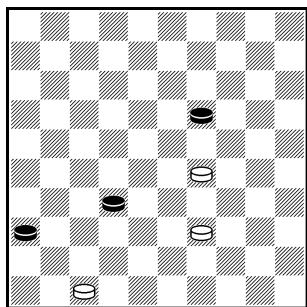
juni 2014. Wit speelde 39-34 en verloor na 32-37 snel. Maar 39-34 is de enige zet voor remise na verwijdering van schijf 42. Even deze denkbeeldige situatie: de zwarte schijf 32 heeft 4e-rij-voordeel t.o.v. 34. Wit kan met 34-30-25 het stokje niet overdragen aan 19 (zou zo maar die ene zet schelen) wegens damhalen met 32 op 46 met directe aanval op 19. Maar toch altijd remise als wit naar 23 loopt. Indien zwart dan op 46 staat dan 23-18-12. Indien zwart dan op 49 dan 23-18 met daarna op zowel 49-35 als 49-21 18-13 en 19-14 remise.

Maar wat is er mis aan 39-33 zonder schijf 42? Een boeiende winstgang: 31-37! 33-29 37-42, 29-23 42-48, 23-18 (met 2 4e-rij-schijven!) 48-30, 18-13 9x18, 19-14 30-25, 14-10 25-48 en winst met 48-37-46 (op 10-5) of 32-37 (op 10-4). Dus remise met de eerste witte zet 39-34 (dreigend 34-30-25) ongeacht welke schijf naar dam loopt.

Maar er is ook nog redding in de diagramstelling: **39-33!** de enige om zowel een nuttig meerslageffect te creëren als tijdig de lange lijn te passeren. Hoe moet zwart verder na 32-38, 33-28 38x47, 28-23? Schijf 31 staat in de weg voor 47-36, dus 47-15 (dreigt 9-14) maar remise door blokkering na 19-14 en 23-18.

Dus **32-37** (ook dam halen met 31 helpt niet), **42-38**, nu staat wit (schijf 33) 2 zetten achter op het 4e-rij-voordeel, dus hopeloos? **37-41, 33-28!** Op 41-47 het meerslagje met plakker 19-14. Dus **41-46, 28-22 46x5, 22-17** (niet 22-18 wegens 5-23!) **5-23** (indien 31-36 niet 17-12 wegens 5-23 en 9-13!), **38-32 5x46**. Wit aan zet heeft nu na 2 offers het 4e-rij-voordeel. De regel geldt voor beide 4e rijen. **17-12 31-37, 12-7** (niet 12-8 9-13!) **9-13, 7-2!** fraaie remise met veel voetangels.

Sjef Valk - Peter Kolkman, onderlinge okt.

2014. Wat een toeval dat ik een week geleden nog een praktijkvoorbeeld op de clubavond zag! De witte achterstand in ontwikkeling is hier zelfs 10. Maar winst of remise zit in de details, want in deze dunne standen is er vaker geen zetkeuze. Hierdoor moet bijv. dam gehaald worden, ondanks dat er dan een remisegevende plakker mogelijk

is. Hier is de stelling remise met wit aan zet: **39-33**, wit heeft de oppositie maar zwart het 4e-rij-voordeel **32-37, 33-28**. Nu levert 37-41-46 een veel te trage dam op, terwijl het offer 36-41 wit ook geen problemen geeft. Dus **37-42, 47x38 36-41, 28-22 41-47, 22-18** (nu pas op 4e rij) **47x24** (op weg om wit af te stoppen), **18-12** met remise door de blokkerende zwarte schijf.

Maar met zwart aan zet (partij) zijn er 3 winstvoortzettingen!

Variant-1: 32-38, 39-33 38-43 (offer op 42 zit in variant-3). Merk op dat de witte 4e-rij-schijf 33 2 zetten achterloopt op het 4e-rij-voordeel, tevens is schijf 29 eerder afgestopt. Deze nadelen worden nog verergerd door de vrije damkeuze van zwart op 48 of 49 met altijd een direct actieve dam. Zie bijv. **33-28 43-48, 28-22 48-26, 42-47 26x48, 22-17 48-26**. Een aanval op de 4e-rij-schijf maakt het afstoppen normaliter onmogelijk, maar niet bij de trictrac: winst na **17-11 26-12** door afstoppen of vangstelling.

Variant-2: 32-37, 39-33 37-41, 33-28 41-46, 28-22. En nu speelde zwart in de partij 46-32? (op weg naar 16, tevens ontlopen offer op 42), maar remise na 22-17 32-16, en nu gaf wit op i.p.v. te offeren met 47-41! **46-37, 22-17**. Merk op dat het "normale" 22-18, ter

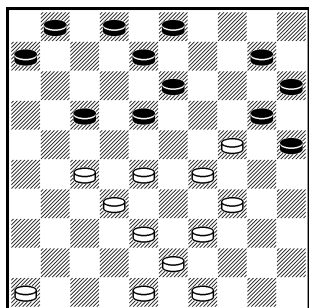

afscherming van de lijn 1/45, niet werkt door precies één zet: 37-23!
37-26, met aanval op 17 waardoor 47-42 niet werkt. Zwart wint.

Variant-3: 32-37, 39-33 37-42. Op 36-41, 47x36 37-42, 33-28 42-48 is 29-24 19x30 en 28-23 de fraaiste remise, ondanks 2 zetten achter op het 4e-rij-voordeel. Nu heeft zwart aan de ene kant last van de eigen schijf, terwijl aan de andere kant veld 31 ontoegankelijk is door schijf 36; remise na het offeren van 36 op 21. **47x38 36-41, 33-28 41-47.** Nu wint 38-32 eenvoudig met bijv. 47x20 en 20-3. Het alternatief, de plakker 28-23, verliest na 47x15 en 15-4.

Fragmenten spreken

Heel veel fragmenten zijn afkomstig van Peter Meijler (soms wel, soms niet vermeldt).

D01: zaz

Tomasz Miksa- Jan Schippers, Overijssels kamp. 2014.

Als zwart routineus vervolgt met 10-14 krijgt wit voordeel met 27-22 en 28-23. Voordelig voor wit is ook 18-23 xx 9-4 40-45 49-44. Ook na 2-7, dreigend met 7-11 of eerst het offer 17-22 afhankelijk van wits zet, is er niets aan de hand voor wit na 27-22

en 38-32. Maar zwart brengt in de partij wit in de problemen met het standaard offer **17-22! 28x17**. Met dit offer wordt op de eerste plaats 24 onder druk gezet, met bijv. 10-14, 32-28 14-19, 38-32 19x30, 46-41 13-19, 39-33 xx34 en na 20-24x14 heeft zwart duidelijk voordeel.

Peter Meijler: maar de zwartspeler gaat voor de winst met **3-9**. Nu volgt op 39-33 18-23, 29x18 13x11, 34-29 10-14 [niet eerst 8-13] 49-44 met schijfwinst na 8-13. Op 3-9 27-22 xx 13-18! En op 3-9 27-21 18-23 en 20x40. Dus 3-9 is winnend? Nee, de afstraffing is **29-23 (18x40), 32-28**, en nu het verrassend achterwaarts schikken van de zwarte schijven **28-23, 39-34, 17-11, 27-22** en na de slagkeuze altijd **38-33** met na mogelijk 2^e slagkeuze **43x5** over 6 schijven!

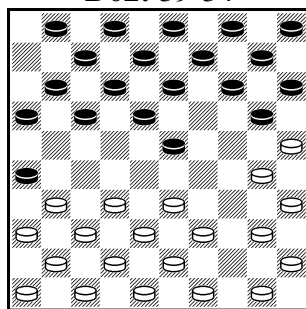

D02: Arie Schwartz – Arie Kammeraat, nld. clubcomp. 1^e kl. 2013.

Niet elke Arie is een kameraad ervoer, onze Arie in deze 20x20 stelling na 39-34 14-19, 25x14 9x20 en nu het geplande 30-25. Maar na 17-22, 25x14 23-28! schijfwinst zwart. Leerzaam.

Wit hoefde na 9x20 niet te vrezen om in een ongewenste KVO terecht te komen, zie 32-28 xxxx 20-25, 50-44 15-20, 44-39 20-24, 42-37 en nu wreekt zich de “dunne” opsluiting van zwart tegenover de massieve centrumstand van wit. Zwart moet 18-23 doen waarop 34-29 23x34. Als zwart bijv. 10-15 speelt volgt: 28-23 met nu op 19x28, 32x23 xx 25x34 xx 39-34 schijfwinst. Hetzelfde resultaat na 28-23 18x29 xx 40x20 15x24 39-34 4-9 en nu 32-28-23.

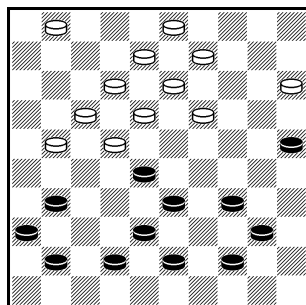
D02: 39-34

D03: Ivo de Jong – Wouter Ludwig, ereklasse 2013. Verlies van kampioenen valt altijd op. Wouter speelde hier 17-22 waarna een valluikslag: 30-25 (10-14), 36-31, 34-30, 30-24, 39x30 en 43x1.

In het diagram kan 20-25 30-24 17-22. Ook kan 10-14 30-25 [op 30-24 18-22, op 33-28 20-24!], op 50-44 voordeel zwart met 17-22] 7/8-12.

D03: 17-22?

Merk op, dat direct 7-12 verliest door 30-24 [met nu op 11-16 34-30, 24-19 en 36-31; en op 17-22 34-30 en 32-28] dus 20-25 33-28 9-14 xx 38-33 waarna winst met 32-27-22 of 33-28. Na 7-12 zou zwart zich nog kunnen redden na het dreigende maar onnauwkeurige 32-27 met 11-16, 42-37 20-25, 30-24 en nu het offer 23-28 met een mooie piramide voor een aanval op 27 en/of 24.

D04: Erik van de Weerdhof – Cock van Wijk, dawo-trn 2013, rapid.
Cock doet verslag: Erik heeft een prachtige aanvalsstand, maar na 33-28?? trok hij wit weg na de afwikkeling 25-30, 15-20, 13x35 [achtklapper!] gevolgd door 4x36 35-40, 14-9 12-18! 36x13 8x19 en ik won makkelijk met al die de losse witte schijven.

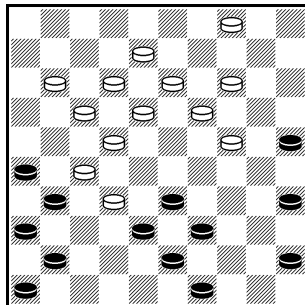
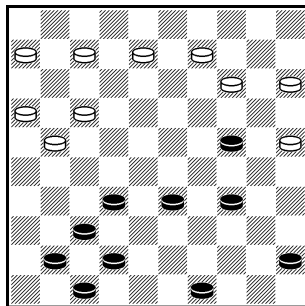
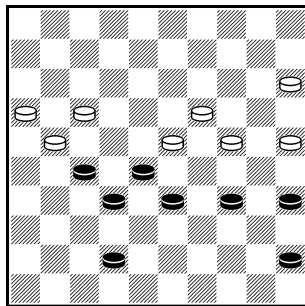
D05: Nico. Knoops (Dordrecht) – Johan Strous, nld. clubc. 1° kl. 2013.

Zwart heeft zo net 13-18 gespeeld, en niet 2-7, is dat verdacht, verraadt dat een slagzet? Nee, want na 43-38 17-22 zouden de schijven 6 en 2 inderdaad te laat komen na 37-32, maar 37-32 is dan verboden: 18-23, 22-27, 23-29 en 19x48. Knoops onderkent deze verdediging van schijf 27, maar overziet dat 43-38 op dit moment toch verhinderd is met 17-21, 18-22, 19-24 [niet eerst 27-31 wegens 37x26 en later 36-31] en 14x43, met na 42-38 schijf- en partijwinst.

D06: Dick de Boer - Adri Timp, onderlinge, febr. 2014.

Peter Meijler houdt het foutieve offer dat iedereen moet kennen, onder de aandacht. Dick dacht dat hij 9-14 verboden had met 26-21 en de aanval op het lege centrale zwarte achterland met 28-22. Maar dan volgt het leerpunt van Peter, de meerslagtruc: 23-28 (steunpunt 14! 2x) en 24-29 en 19x8 (met hier nog net remise na 30-24 ondanks schijfachterstand).

Na 9-14 [beter is 9-13] 36-31! Merk op dat wit beide randvelden heeft in deze klassieke stelling. Indien nu 24-29 26-21 W+? Dus 6-11, 30-25 en nu toch gedwongen 24-29 en het fraaie meerslagwerk 26-21, 32x41 en 29x7, met kansrijk spel wit.

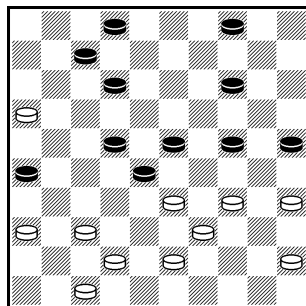
D04: 33-28?**D05: 43-38?****D06: 9-14?!**

D07: Dick de Boer - Arie Koster, onderlinge, juni 2014.

Zwart lijkt een mooie stelling te hebben door de schijnbare fixatie van schijf 39. Maar door de damvangstelling op 31 staat zwart verloren! Arie moet overzien hebben dat nu al 34-30, 39x10, 42-38 en 36x29 met schijfwinst dreigt. Na het gespeelde 14-20 volgt, evenals na 4-10, 34-30 met schijf- en partijwinst. In het diagram is 12-18 een lokzet voor 34-30 [wel remise is 34-29] want na 39x10 en 28x48 en 10-5 wint zwart met 23-28 en 26-31. Maar na 12-18, 42-38 14-19 [op 7-11x11 37-32 en 34-30], 38-32 [kettingstelling door open veld 13!] 7-12 [op 7-11x11 47-42!] 32-27 maar ook 34-29 en 43-38 kansen aan wit.

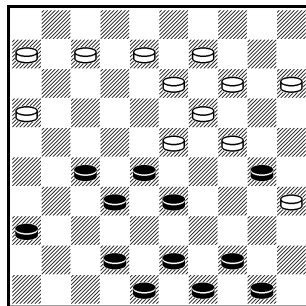
D07: 14-20?

D08: Jan van Hoof – Jeroen Kos, halve finale NK 2014.

Peter Meijler: Kos heeft net 17-21 gespeeld daarmee wits problemen vergrotend. Met gewoon 37-31 21-26 staat wit al niet prettig, maar op 37-31 volgt 24-30, 21-26 en 26x50 met vangst van de witte dam. Dus besluit van Hooff tot 27-22 en 37-31. Kos speelde 21-26 en won later wel de partij, maar ontdekte thuis dat hij hier direct had kunnen winnen, doordat wit tweemaal (schijf 16!) op slag kan worden gehouden: 7-12, 2-7, en nu de meerslag 24-30 en na 1-6 zesslag 6x50 naar dam.

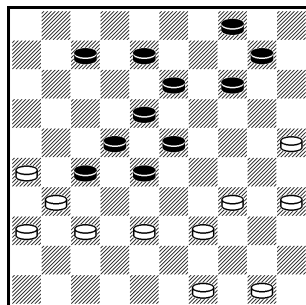
D08: 31-37?/27-22?

D09: Jan van Dijk – Gerbrand Hessing, halve finale NK 2014.

Peter Meijler: zwart heeft een voordeeltje na 8-12 of 10-15, maar op het gespeelde 14-19 volgt een verrassend offer 26-21 en 38-32 met twee damdreigingen en tevens directe afname van een eventuele zwarte dam; zwart moest met 22-27 berusten in schijfverlies; W+.

D09: 14-19?

D10: Roy Coster – Ron Tielrooy, pnhdb 2013.

Peter Meijler: op 15-20 kon jeugdspeler Roy zo maar toeslaan met 32-27, 42-37, 23-18, 49x9 en 25x5, maar zag het niet. Wit speelde 49-43 [i.p.v. eerst 30-24 10-15], waarna zwart zijn problemen kon oplossen met 22-27, 43-38 [op 42-38 krijgt zwart voordeel met 12-18] en nu, i.p.v. het gespeelde 10-15 30-24, afwikkelen met 26-31, 12-18, 17x8, 8-13, 14x43, 43-48 en 48x25 over 4 schijven.

In de diagramstelling dreigt 30-24 en 24-20, en daar 15-20 niet mag is er maar één mogelijkheid: 13-19. Uit analyse blijkt het schijnbaar de lange vleugel verzwakkende 42-38 het beste tempo te zijn, 19x28, 32x23 12-18, 23x12 17x8, 30-24 8-13 waardoor 24-20 combinatief verhinderd is. Dus 29-23 [om 14-19 te voorkomen] 22-27, 49-43 27-31, 47-42 21-27 met nu een heel waarschijnlijk gewonnen eindspel voor wit na 23-19, 38-32 en 25x5.

D11: Peter Meijler – Robert Sall,

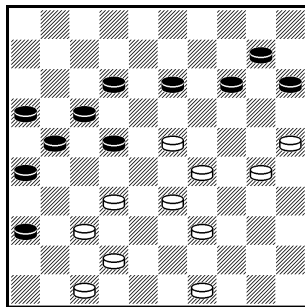
onderlinge, 2013. Na 37-31 de meerslag 18-23 en 24-29 (dankzij 19 en 14). In het clubblad van oktober j.l. ook deze meerslag maar daarna 24-30 en 20x47/49.

D12: Wim Vlooswijk – Fred Dammers,

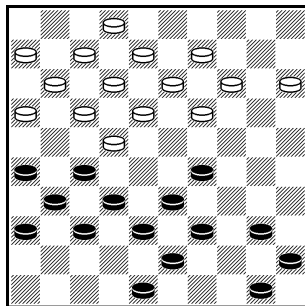
onderlinge, febr. 2014.

Na 33-28 [ook niet 37-31 25-30!] maakte zwart het uit met: 27-32, 17-22, 12x41, 41-46 (3-17), 2-8, 13-19, 10-14, 15x33 en 46x2, fraai werk van Fred, een afwikkeling van 9 zetten. Merk op, dat ook na 33-28? 10-14? de getoonde meerslag de zet 39-33 verbiedt. Maar waarschijnlijk was Wim 38-33 en 42-38 van plan.

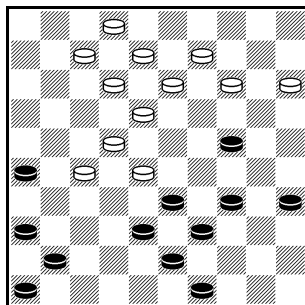
D10: 15-20?

D11: 37-31?

D12: 33-28?

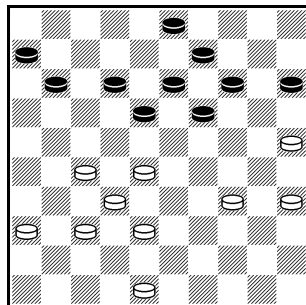
D13: Jan van Ee – Tiemen Smit, onderlinge, mrt 2014.

Een contactloze stelling maakt onbezorgd, de weinige mogelijkheden zie je zó?! Maar Jan ziet het dit seizoen niet, veel te vaak ontbreekt het aan de zogenaamde zetcontrole: mag deze zet, zit er geen combinatie in? Hier ziet hij over het hoofd dat er nu al een Coup Royal dreigt met 19-23 (dus nu eens zonder een schijf op 23, waardoor 14-20x10 overbodig is), en na 34-30 mag zwart zelfs kiezen.

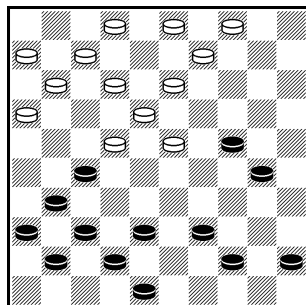
In de diagramstelling is de vraag aan wit, hoe verder met zijn grote ontwikkelingsvoorsprong van 10? De zet 34-30 naar de rand kan positioneel beter. Twee varianten: 1) 37-31 18-23, 27-21 11-16, 48-42 16x27, 31x22 12-17, 22x11 6x17, 42-37 en 36-31-27 gelijk, o.a. door de lege zwarte korte vleugel.

Of 2) na 27-21 in 1): 13-18, 38-33 9-13, 33-29 11-17, 31-26 3-8, 32-27 23x32, 27x38 6-11, 21-16 17-22, 16x7 12x1, 36-31 gelijk. Deze varianten geven aan dat wit met zijn centrumstelling nog geen echte vuist kan maken, doordat zwart geen aanwijsbare zwaktes heeft.

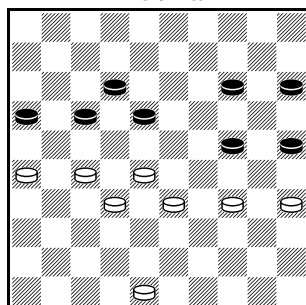
D13: 34-30?

D14: 6-11?

D15: zaz

D14: Rianka.van Ombergen (voorheen Rentmeester) – Johan Strous, nld-clubcomp. OG – 's-Gravenpolder, febr. 2014. Ik had mijn hand al bij 6-11 toen ik de geraffineerde Coup de Turc zag: 38-32, 49-43, 48-43 en 39x6.

D15: Peter Meijler – Arie Schwartz, mrt 2014, onderlinge.

Na 14-20, 34-29 25-30 is Peter verplicht tot het offer 26-21 en met 28-22 doordrukken door het centrum. Arie miste nu de remise: 16-21! (22x13) 26-31! (27x16) met 12-18, 30-34, 24-30 en 20x18.

D16: Nina Hoekman † – Vitalia Doumesh, nk vr. 2014.

Peter Meijler: na 3-9 miste wit de winst met 38-32, 24-20, 29x20, 30-24 en 25x3 achterom.

Op 3-9 speelde wit 40-34 waarna wit onoplosbare problemen lijkt te hebben na 4-10. Er is nog een redding door direct te offeren met 38-32 27x38 en 42-37, want na 21-27, 33x42 27-32, 28-23 19x28 wordt de schijf terugveroverd na 42-38 32x43, 48x39 met combinatieve dreigingen.

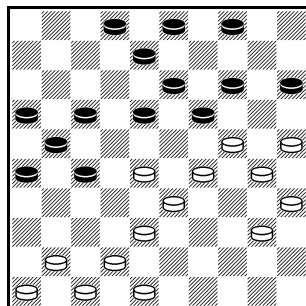
Na 3-9? 40-34? lijkt 2-7 de knock-out te zijn. Zie D17.

D17: uit D16. Maar 2-7 is verboden wegens 38-32, 25-20 en 29-23 en hoe zwart ook slaat, wit heeft tijd voor 42-37, 28-22, 37-31, 41x1 over 6 schijven!

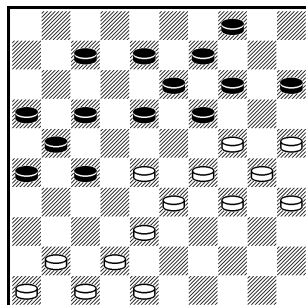
Zonder deze fraaie combinatie staat wit verloren blijkt uit de volgende analyse. Op 38-32 27x38, 42-37 volgt dan 15-20 en 18-22 met schijfwinst. Op 48-43 4-10, 43-39 7-11 met nu na 38-32 en 42-37 eenvoudig 18-22. Dus lijkt 24-20x20 verplicht, gevolgd door 18-23, 48-43 23x32, 20-15 [op 34-29 7-11 dwingt tot 42-37 wegens 32-37 en 17x48, waarna 4-10 en 19-24] 13-18, 42-37 [voor hier 34-29 zie verderop de partijvariant] 18-23, 37x28 23x32, 47-42 8-13, 34-29 7-11, 42-37 [wegens 32-37] 26-31! Zie D18.

D18: uit D17. Op 37x26 volgt 32-37, 27-31, 21-27, 13-18 en 19x48 met kansrijk spel voor zwart na 29-23 [op 37-32 4-10, 14-20 en 48x34] 48x26 30-24. Op 37x28 31-36, 29-23 36x47, 25-20 14x34, 23x3 13-19 met na het gedwongen 43-39, 3-20 en 20x42/47 waarschijnlijk gewonnen spel voor zwart.

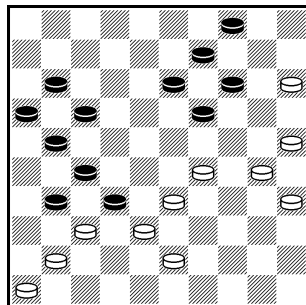
D16: 3-9?

D17: 2-7?

D18: was

D19: Nina Hoekman † – Vitalia Doumesh, nk vr. 2014.

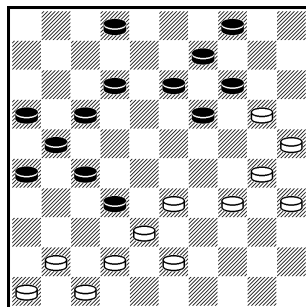
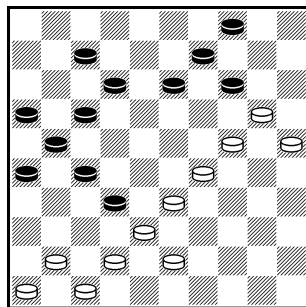
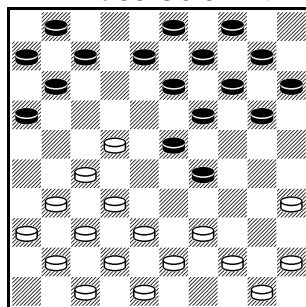
Deze partijstelling is ontstaan door vanuit diagram **D16** te vervolgen met **3-9? 40-34? 8-12, 24-20** [wit heeft door de lege velden 8 en 10 tijd voor eerst 48-43] **15x24, 29x20 18-23, 48-43 23x32 diagram.**

Nu is mogelijk 42-37 13-18, 37x28 18-23, 34-29 23x32, 29-24 19-23, 33-28 [niet 24-19 wegens 23-29, 19x10 4x24, 30x19 en nu 27-31 meerslag] met na 12-18 of 2-8 28x10 4x15 een mooie opsluiting maar wit breekt op een geschikt moment door met 20-14 en 30-24 met remise.

Partij: 34-29 [deze zet geeft wel groot nadeel] **2-7**. Nu moet wit vervolgen met 42-37 13-18, 37x28 18-23, 28x18 12x32 met na 47-42 26-31 waarschijnlijk nog houdbaar spel voor wit. Maar **partij 30-24 19x30, 35x24** zie **D20**.

D20: uit **D19**. Wit lijkt met de beheersing van de velden 19/23 de schijf te kunnen terugveroveren met 42-37. Maar nee, de witte schijven 29 en 24, die zo mooi beheersen, zijn nu combinatieobjecten! **12-18** [of direct 7-11 dreigend met 32-37] **20-15** [op 42-37 volgt 7-11 37x28 27-32, 28x37 13-19, 24x22 en 17x48] **7-11** met na het verplichte 42-37 de meerslagcombinatie 27-31 en 13-19 met dam gevolgd door schijf- en partijwinst.

D21: Gerard de Groot – Henk de Witt, Open Den Haag 2014. Peter Meijler: De Witt kende deze klassieker (stand is vaker voorgekomen) niet en speelde 44-40, terwijl 35-30 een mooie lokzet is. Als zwart dan niet met 20-24 39-33 vervolgt maar met 8-12, volgt een grote klapper: 30-24, 32-28, 22-17, 31-27, 37x19, het voorwerk is gedaan, de afwerking 38-33 en 45x5!

D19: waz**D20:** zaz**D21:** 35-30 8-12?

Voor ons plezier: Nederlandse clubnamen 7-8

door Arne van Mourik

Deel 7: verzuiling, sponsors, deel 8: geografie.

De samengestelde titel van deze sessie (deel 7) doet wellicht vreemd aan. De boodschap is dat in beide een soort van gemeenschapszin weergalmt. Zagen we lang geleden vooral religieuze drijfveren, nu zijn het vooral financiële. Sla er de competitieboekjes van de diverse bonden maar op na, je struikelt welhaast over de sponsors. Zou het de leden van de clubs werkelijk hebben gescheeld (en schelen) welke zuil of begunstiger er achter hun club stond of staat? Als er maar lekker gedamd kon en kan worden!

Zuilen

Verreweg de meeste verzuilde damverenigingen moesten (of soms nog moeten) het doen met equivalenten van DC en DV, voorafgegaan door Christelijke, Protestantse of (Rooms) Katholieke. De vele voorbeelden hoeven niet bij naam genoemd te worden. Iets leuker wordt het als er een extra uitgang aan vooraf gaat, zoals bij de *Verenigde Katholieke Dammers* Haarlem of *Neutrale Damvereniging* Voorschoten. In de eerdere aflevering over persoonsnamen kwamen de katholieke dammers uitbundig tevoorschijn door hun clubs te vernoemen naar, of zich mentaal te laten steunen door allerlei heiligen.

Soms weet ik me geen raad met een naam. *De Jonge Werkman* in Sittard bijvoorbeeld, waar moet men dan aan denken? Zat er een (verzuilde) laag boven?

Sponsors

De damsport leent zich voor zowel kleine als grote bedrijven achter de borden. Eerlijk gezegd heb/had ik bij een aantal van de sponsors niet eens een idee wat zij aan de man brachten of brengen. De naam is dan meer verklonken met de damclub dan met het product!

Het is een vrolijk stemmend allegaartje: *Philips Sport Vereniging* Eindhoven [verlichting en elektrische apparaten], *TAMEK Damkring*

Marknesse [eerder *Ras Mode*], *De Ridder* Brunssum, *Heijmans* Rosmalen [de bouw], *Beins* Oosterhout, *Hartholt Olie* Heino, *Sunlight* Vlaarding en *Maas van 't Hoog* Hengelo. N.B. Wat die laatste betreft, je ziet meteen wat er gebeurt als de sponsoring stopt! Vast niet iedere dammer weet dat *Witte van Moort* Westerhaar net zo goed naar een persoon is vernoemd, via de sponsor.

PWG 's Gravenpolder [producent van onder andere brandwerende kleding], *Dobbelman's Damvereniging* Rotterdam [zeep], *Bouwman Damvereniging* Oss, *Boboli* Bunschoten [voorheen *Univé* en *Barnsteen*], *Hiltex* Amsterdam [glasvezel], *Roxy Dual* Groningen, *Micone* Tilburg, *CEMA* Geleen, *Van Stigt Thans* Schiedam, *Eye-T Webdesign* Wapenveld, *Zoranet* Zwolle enzovoort vullen de rij moderne sponsors aan. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat er weinig sponsors een lange adem hadden en heb daarom ongetwijfeld een aantal sponsors niet genoemd..Enige waardering verdienen de sponsors die zodanig met de club versmolten zijn dat ze gelijkkluidend zijn geworden.

Tenslotte verdient ook de *RABO-bank* het genoemd te worden, want deze heeft zich – als ik me niet vergis – van alle banken het meest om de damsport bekommerd. Bijvoorbeeld door twintig jaar lang Dammen op de Dam mogelijk te maken. Nu de wielersport eraan is gegeven zit er wellicht voor de damsport ook nog iets extra's in het vat? (Sowieso dopingvrij!) Of zijn andere sportbonden al als dominante gieren op de rijke prooi afgevlagen?

(Deel 8) Opgeleid tot aardwetenschapper – op de lagere school had ik al iets met topografie – heb ik zelf vooral interesse voor clubnamen waarin iets doorklinkt van de omgeving waarin de club zich bevond of bevindt. In feite vormde deze laatste categorie voor mij de aanleiding om clubnamen te gaan noteren. Welke mooie, vergeten 'geografische namen' zijn er voor damverenigingen bedacht? De opbrengst bleek zodanig groot dat ik deze slotaflevering in twee subgroepen opdeel: 1) streek/regio, 2) algemene duiding of juist specifieke benaming van locaties.

1) In Hoorn betrok men *Hollandia* blijkbaar graag op de eigen thuishaven. Iets minder ruim bemeten waren, of zijn nog steeds: *Kennemerland* Haarlem, *Drenthina* Emmer Compascuum, *Gruno* Groningen, *Het Noorden* Groningen, *Het Hoge Noorden* Kloosterburen, *Het Uiterste Noorden* [waar?], *Zeeuws Vlaanderen* Terneuzen, *Dammers uit Oost* Doetinchem/Vorden en voor competitiewedstrijden het *Drents Tiental* in Assen. Een aantekening verdient *Het Noorden* in Groningen, want me dunkt dat men hiermee de ligging van de streek bedoelt, net zoals de noordelijke ligging in deze provincie blijkbaar meerdere clubs aansprak – terwijl die nadruk er in de andere windstreken veel minder dik bovenop ligt. De clubnamen *Het Westen*, *Het Oosten*, *Het Noorden* en *Het Zuiden* komen we wel in meerdere grote steden tegen, maar dan is de duiding duidelijk op de ligging in de stad gericht! Het aantal verwijzingen naar wijken/stadsdelen is evenwel juist aan de lage kant. *Feijenoord* Rotterdam, *Oosterkwartier* Haarlem, *Oosterpark* Groningen en *Tuindorp* Utrecht waren de enige noteringen. (Aanvulling gewenst!) De mooiste clubnaam in deze heeft nauwelijks bestaan: voor de *Staringpleinclub* in Amsterdam kunt u in uw Hoofdlijnen terugbladeren, op zoek naar het boeiende artikel van Rob Jansen!

We keren terug naar de regio. Landstreken zijn bijzonder populair: *De Alblasserwaard* Wijngaarden, *Roderland* Kerkrade, *Rotsterhaule* Sint Johannesga, *De Vechtstreek* Overveen (Gramsbergen), *Veluwezoom* Nijkerk, *De Wymerts* Hommerts, *De Zaanstreek* Zaandam en het *Zuidwesthoek Damteam* Bakhuizen. Hiertoe reken ik ook *De Friese Grens* Appelscha en *Zenderstad* IJsselstein. Herkenbaar voor hen die in de buurt wonen. Aan de meeste van deze clubnamen kun je echter niet zien waar je precies naar toe moet om te dammen, de plaatsnaam hoort erbij. Hetzelfde geldt voor de riviernamen: *De Amstel* Uithoorn, *De Maas* Cuijk, *Fivelgo* Appingedam en *Rijnmond* Schiedam.

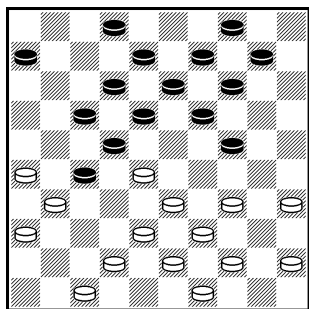
2) Sommige duidingen zijn voor de leden van de clubs waarschijnlijk gesneden koek, maar voor buitenstaanders zo algemeen dat je wel graag de locatie er bij hebt: *De Boschrand* Amstelveen, *De Dijk* Nijland, *Heilust* Spekholzerheide, *Den Hoek* Kerkwijk en wat dacht u van *Welgelegen* Apeldoorn? In Eindhoven speelden ze zelfs

leentjebuur bij een pretpark: *Tivoli*. Daarvandaan is het een kleine stap naar *Ons Genoegen Groot Graffel* dat bij Warnsveld blijkt te liggen. Of naar *Kamperzeedijk* Genemuiden. Of naar de clubnaam waarmee ik deze serie graag besluit: *De Arne Schijf* Arnemuiden; vernoemd naar het Zeeuwse riviertje de *Arne*.

Hopelijk heeft u genoten en kijkt u voortaan met een frisse blik in uw competitieboekje of in oude dambladen. Lang leve de damsport in Nederland!. (In een volgend clubblad volgt nog een aflevering met terugblik en aanvulling, die wat later in Hoofddijl verscheen.)

Fragmenten spreken

D22: Hein Meijer – Anton van Berkel, nk2014. Peter Meijler: goed dat Meijer hier 34-30 speelde, want na 47-41 had van Berkel op een aardige -door Sijbrands en “Kingsrow” ontdekte- lokzet kunnen spelen: 18-23, 45-40 [wit voordeel na 34-30] 23x32, 33-29? [voor gelijkspel eerst 34-30-25] 24x33, 39x37 en wit dreigt met een herhaaldelijk 37-32 schijf 27 te veroveren.

Het standaard vervolg is nu 13-18 om 37-32 te verbieden met 22-28. Wit kan na 13-18 43-39 spelen om na 6-11 wel 37-32 door te zetten met gelijk spel, maar na 13-18, 44-39 6-11, 39-33 komt zwart mogelijk in de verleiding om 18-23 te spelen (i.p.v. 9-13), waarop wit vernietigend kan toeslaan met 26-21! (17x26*), 33-28 (23x32*) 37x6 en 35x8. Maar zwart speelt na 39x37 verrassend 19-23 en wit kan het vervelende 23-28 niet voorkomen, want op 37-32 volgt: 13-19, 32x21 12-18, 21x3 22-27, 31x24 14-19, 3x5 19x46, 5x28 46x45 zwart wint.

Een andere variant vanuit het diagram: **34-30** [hier is 42-37 dwingend tot 24-29 ook mogelijk] **6-11** [na 18-23, 30-25 23x32, 33-29 xx 13-18, 43-39! 6-11, 37-32 W+] **30-25** [in partij nu wel 42-37 24-29 gelijk] **11-16** [niet 18-23 wegens 47-41, 41-37, 36x47, 26-21, 33-29 en 39x6 W+], **45-40 18-23, 39-34** [ook 47-41 en 33-29; niet 40-34 en 33-29 wegens 17-21, 19-24-30 en 13-18 met dam] **23x32, 43-39 32x43, 49x38** met na ooit 38-32 gelijk.

Oplossingen Achterkantjes

Dia 1: Coup Royal met naslag: 21-26? 32-27, 40x9, 45-40, 48-42, 40-34, 35x2 W+

Ook 18-22? 32-27! (23x34)A, 40x18 (22x13 of?), 27x16 W+
A (21x34), 40x27 en na 31-26 damlopen, W+

Dia 2: Combinatie van een Coup Turc met een Coup Royal: 37-31, 47-42, 38x7, 32-27, 43-38, 40x7 W+

Dia 3: Idem, maar iets andere inleiding: 27-22, 36-31, 47-41, 46-41, 37-31, 38x7, 32-27, 42-38, 40x7 W+

Dia 4: Verrassende doorbraak naar veld 10 door: 34-29, 40x20, 28-23, 50-44, 38-33, 37x10 W+

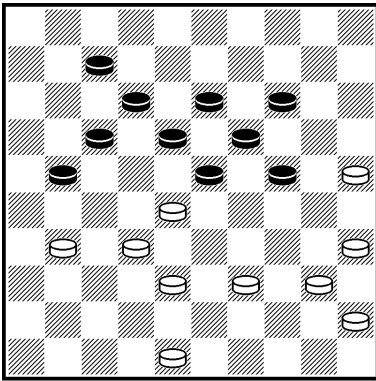
Dia 5: Ook hier een leuke doorbraak: 34-29, 28-23, 38-33, 32x3, 3x21, 42-37, 43-38, 48x10 W+

Dia 6: Grappige 6-klapper als slot: 44-40, 34-29, 27-22, 28-23, 33x31, 31-26, 26x17, 36x40 W+

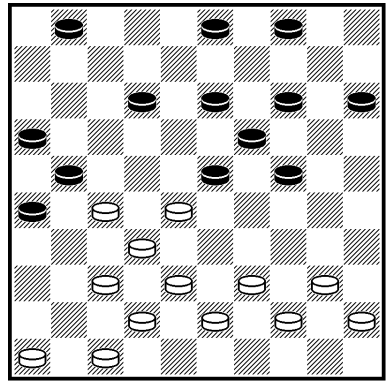
Gecombineerde ledenlijst

niet in online versie

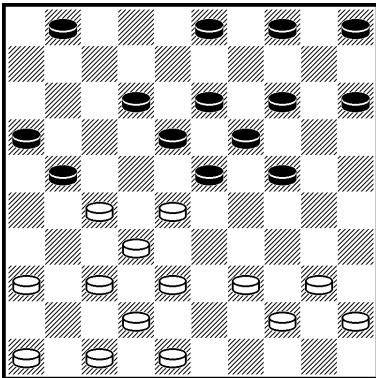
Achterkantjes

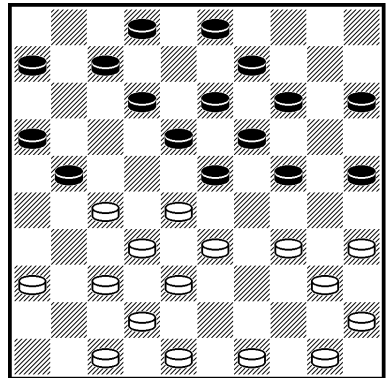
-1- 21-26? / 18-22?

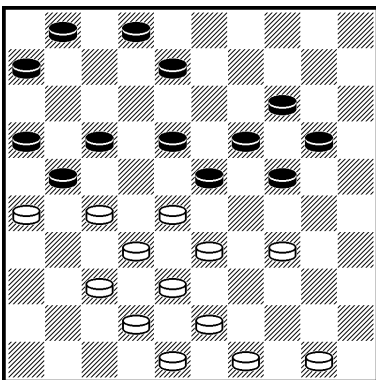
-2-

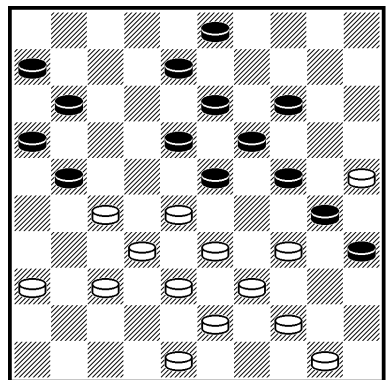
-3-

-4-

-5-

-6-